

Medlemmene i styret for MOVAR IKS innkalles til møte:

**TORSDAG 31. JANUAR 2019 KL. 14:00
I MOVARs ADMINISTRASJONS LOKALER – HUGGENES**

PROTOKOLL FRA STYREMØTET 30. NOVEMBER 2018

Til behandling:

SAK NR. 1/2019

PLAN FOR BRANNVERNTILTAK 2019

SAK NR. 2/2019

REVISJON AV INSTRUKS FOR ADM.DIREKTØR/DAGLIG LEDER

SAK NR. 3/2019

VALG AV PENSJONSLEVERANDØR FOR MOVAR IKS

(Saken ettersendes)

O-SAK NR. 1/2019

DIREKTØRENS ORIENTERING

(Presenteres på møtet)

O-SAK NR. 2/2019

STATUS KLAGESAKER I MOVAR

O-SAK NR. 3/2019

**HOVEDPLAN FOR HUSHOLDNINGSRENOVASJON FOR MOSS, RYGGE, RÅDE, VESTBY OG
VÅLER KOMMUNE**

O-SAK NR. 4/2019

AVSLUTNING PROSJEKT 555 – CONTAINER OG OPPSAMLINGSUTSTYR

O-SAK NR. 5/2019

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 217 –

ETABLERING AV ENERGIOPPFØLGINGSSYSTEM VED VANSJØ VANNVERK

O-SAK NR. 6/2019

**REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 405 –
BYGGING AV GARASJEANLEGG FOR ANLEGGSBILER FUGLEVIK RENSEANLEGG**

Rygge, 24. januar 2019

Brit G. Plassen (sign.)

Adm. koordinator

Fredag 30. november 2018 holdt styret for MOVAR IKS møte på møterommet på Fuglevik Renseanlegg.

8 medlemmer til stede av 8:

Av medlemmene møtte: Ketil Reed Aasgaard, leder
Nils-Anders Søyland, nestleder
Aud Helen Wernberg Øyen
Hege Solberg Sandtrø
Katrine Kerr Gammelsrød
Steinar Roos
Tore Fredriksen

Forfall medlemmer: Ole Martin Almvik

Av varamedlemmene møtte: Dag Tarje Høiby (vara for Almvik)
Bjørn Amundsen (1. vara) deltok via telefonoppkopling

Dessuten møtte: Johnny Sundby, MOVAR IKS
Rolf-Ivar Buerengen, MOVAR IKS
Merete Ruud Tuskin, MOVAR IKS
Freddy Tangen, MOVAR IKS
Kaj-Werner Grimen, MOVAR IKS

Møtet ble satt kl. 8:40.

Det var ingen innvendinger eller merknader til verken innkalling eller til sakliste.

Protokollen fra møte den 27. september ble enstemmig godkjent.

STYRESAK NR. 11/2018

REVISJON AV STYREINSTRUKS FOR MOVAR IKS

Direktørens forslag til vedtak:

Styret vedtar revidert styreinstruks for MOVAR IKS.

Behandling:

Punkter til revidering i styrets instruks ble gjennomgått. Adm. direktør svarte ut spørsmål fortløpende. Begrepet «vesentlig» ble diskutert og utdypet av administrerende direktør.

Følgende endringsforslag i §13.5 ble fremmet: Ordet «medarbeidersamtale» erstattes med «års samtale».

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt med foreslått endring.

Vedtak:

Styret vedtar revidert styreinstruks for MOVAR IKS og oversender denne til representantskapet til orientering.

STYRESAK NR. 12/2018

SEKTOROVERGRIPENDE BEREDSKAPSSITUASJONER

Direktørens forslag til vedtak:

Styret ber administrasjonen innarbeide fremlagt notat i selskapets beredskapsplaner.

Behandling:

Følgende tilleggsforslag ble fremmet: Det bør legges inn et tilleggs punkt: «Styreleder varsler videre til styret.», etter siste setning «I alle situasjoner der denne koordinerende funksjonen trer i kraft skal styreleder varsles umiddelbart.»

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt med foreslått endring.

Vedtak:

Styret ber administrasjonen innarbeide fremlagt notat i selskapets beredskapsplaner, dette med tilleggsforslag fremlagt i møtet.

STYRESAK NR. 13/2018

MØTEPLAN FOR STYREMØTER I MOVAR IKS - 2019

Direktørens forslag til vedtak:

Styret i MOVAR IKS vedtar møteplanen for styremøter i 2019.

Behandling:

Møtedager og tidspunkter ble diskutert i møtet. Det ble enighet om at samtlige møter i 2019 legges til ukedagen torsdag, med møtestart kl. 14.00.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Møtetidspunkter for styremøter i 2019 er som følger:

Uke 5	31. januar kl. 14.00 (Prosjekter)
Uke 13	28. mars kl. 14.00 (Regnskap og årsmelding 2018)
Uke 17	25. april kl. 14.00 (Beredskap)
Uke 25	20. juni kl. 14.00 (Strategisk plan)
Uke 35	29. august kl. 14.00 (Budsjettforutsetninger)
Uke 39	26. september kl. 14.00 (Budsjett 2020)
Uke 48	28. november kl. 14.00 (Instrukser/fullmakter)

Vedtak:

Styret i MOVAR IKS vedtar møteplanen for styremøter i 2019.

STYRESAK NR. 14/2018

REGULERING AV LØNN FOR ADM. DIREKTØR I MOVAR

Møtet ble lukket og kun styret var tilstede under behandlingen. Saken ble behandlet sist i styremøtet. Styret utformet selv vedtak i saken.

Vedtak:

Adm. direktørs lønn reguleres med 3,2% til kr 1 349 000,- med virkning fra 1.1.2018.

O-SAK NR. 26/2018

DIREKTØRENS ORIENTERING

Adm. direktør oppdaterte styret om:

- Status styresaker
- Status Østfold Avfallssortering IKS
- Nedgravde løsninger
- Overføring av avtale fra Retur AS til Retur Renovasjon AS
- Valg av pensjonsløsning i Nye Moss
- Rygge brannstasjon
- Såner brannstasjon
- Møte med Skolt

O-SAK NR. 27/2018

STATUSRAPPORT ØKONOMI OG LIKVIDITET

- Øk./Adm. sjef orienterte styret om MOVARs økonomi og likviditet.

O-SAK NR. 28/2018

BENCHMARKING RENOVASJON

Direktørens forslag til vedtak:

Styret tar renovasjonsbenchmarking til orientering.

Behandling:

MOVAR har deltatt i benchmarking innenfor sektor for renovasjon. Erland Staal Eggen fra Energi Data AS presenterte både metodikk og resultater for styret. Spørsmål til benchmarkingen ble besvart i forbindelse med presentasjonen av Eggen og av administrasjonen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Styret tar renovasjonsbenchmarking til orientering.

O-SAK NR. 29/2018

OPPFØLGING ETTER MØTE MED NORCONSULT INFORMASJONSSYSTEMER AS

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 30/2018

VALG AV RENOVASJONSMODELL I NYE MOSS KOMMUNE

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 31/2018

LØNNSOPPGJØRET I MOVAR 2018

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 32/2018

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 115 – UTSKIFTING AV NYTTE – OG BEREDSKAPSBIL

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 33/2018

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 310 – UTSKIFTING AV NYTTEKJØRETØY

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 34/2018

AVSLUTNING PROSJEKT 528 – UTVIDELSE AV DEPONIET – UORGANISKE FRAKSJONER

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 35/2018

AVSLUTNING PROSJEKT 753 – MIB – NY TILSYNSBIL

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

EVENTUELT

- Aud Helen Wernberg Øyen informerte om avlagt bacheloroppgave om ledelse og organisasjonskultur i MOVAR.
- Nils- Anders Søyland etterlyste administrerende direktørs stillingsinstruks, som skulle ha vært evaluert, men ikke gjort. Nils- Anders Søyland ønsker en gjennomgang og evaluering av denne i neste styremøte. I forhold til MOVARs forvaltningsoppgaver ønsker Nils- Anders Søyland videre at MOVAR rapporterer på klagesaker til styret. Dette i form av sak på nyåret. Administrasjonen kommer tilbake til dette på nyåret.

Mer var ikke til behandling og møtet ble hevet kl. 12:20. Bjørn Amundsen, som fulgte møtet på telefon, avbrøt møtet kl. 10:30.

Avslutningsvis ble styret tatt med på en befaring på Fuglevik Renseanlegg. Sektorsjef for Vann og Avløp, Kaj-Werner Grimen, viste og informerte styret om det nye pilotanlegget.

Neste styremøte holdes på Huggenes.

Ketil Reed Aasgaard
Leder

Nils-Anders Søyland
Nestleder

Aud Helen Wernberg Øyen

Hege Solberg Sandtrø

Katrine Kerr Gammelsrød

Steinar Roos

Tore Fredriksen

Dag Tarje Høyby

VANN OG AVLØP

RENOVASJON

BRANN OG REDNING

Direktørens orientering 30.11.2018

Johnny Sundby, Adm. Direktør MOVAR IKS

Status styresaker:

Nummer	Tittel	Oppsummert vedtak	Status	Ansvar/frist
S-sak 12/15	Vestby gjenvinningsstasjon – Vurdering	Dialog med Vestby kommune for å finne løsninger som totalt sett er bedre enn dagens.	Diskutert i budsjettmøte med Rådmann i Vestby. Notat oversendt Vestby kommune, men tilbakemelding om at de ønsker å avvente.	Avventer Vestby kommune 2018?
S-sak 10/17 og S-sak 3/18	Fremtidig avløpsløsninger	Søke utsettelse/harmonisering av krav FRA/KRA. KRA overføres til FRA. Søke å finne løsninger på slam.	Søknad innvilget, jfr. O-sak 9/18 Milepølsplanen følges opp i prosjektet.	ADM fortløpende.
S-sak 6/18	Evaluering av beredskapsøvelse	Adm. innarbeider sektorovergrepene hendelser som en del av dagens beredskapsplaner. Styret ønsker å få fremlagt en sak om mulig fullmakt for Adm./styret ved krise-/beredskapssituasjoner.	Behandles 30.11.2018.	Adm. Høst 2018
S-sak 7-18	Revidert styreinstruks	- Ta inn stedfortreder ved forfall fra styreleder eller nestleder ved årssamtale Adm. Direktør. - Styrets fullmakt ved kriser (se sak 6-18)	Behandles 30.11.2018.	Adm. Høst 2018
S-sak 10-18 og R-sak 10	Budsjett 2019 – Økonomiplan 2019-2022	Budsjett og økonomiplan vedtas.	Vedtatt i styremøtet 27.9 og rep.skapsmøte 20.11.	

Status Østfold Avfallssortering IKS

- Forhandlingen om tomt på FREVAR førte ikke frem.
- Styringsgruppen vedtok i sitt møte 19.10.
 - Gå en siste politiske runde.
 - Starte arbeidet med å finne annen tomt.
- Det er avtalt prosjektmøte 17.12., hvor videre plan legges.
- Fokus på å finne en best mulig tomt, for hele prosjektet.
 - PwC oppdaterer beregningen av «optimal beliggenhet» med data fra IØR.
- Norsk fortolkning av Eus materialgjenninningskrav må også hensyntas i planene, samt usikkerheten rundt avsetningen av plast.
 - Det skal avholdes møte med Grønt Punkt Norge 3.12.
 - Interesse rundt etablering av plastgjenninningsanlegg i Norge.

Nedgravde løsninger

- MOVAR har nå 100 stk nedgravde containere. Den først er fra 2015.
- I områder med konsentrert bebyggelse kan nedgravde avfallscontainere være et godt arealbesparende alternativ
 - Moss 38 stk,
 - Rygge 35 stk,
 - Vestby 22 stk
 - Våler 5 stk.
- Vestby kommune vurderer nå avfallssug ifm ny sentrumsplan.

Overføring av avtale fra Retur AS til Retur Renovasjon AS:

- Retur AS gjennomfører en restrukturering av selskapet.
- MOVAR har gitt aksept for at vår avtale overføres til Retur Renovasjon AS, noe det åpning for i avtalen og NS.
- Ingen endringer hverken økonomisk eller i tjenesteutførelsen.

Nye Moss kommune har valgt pensjonsløsning:

- I forrige fellesnemnd-møte i Nye Moss kommune valgte man pensjonsløsning.
- Valget ble KLP, som Rygge kommune benytter i dag.
- Moss Kommunal Pensjonskasse vil som følge av dette avvikles.
- Trolig liten betydning for MOVARs ansatte, foruten bedre digitale løsninger.
- Vi forsøker å få klarhet i hva dette kan betyr for MOVAR. Et møte med Moss kommune og KLP er avtalt 6.12.
- Info lagt ut, men vi har lite å beredte inntil vi vet mer.

Rygge brannstasjon:

- Styret var i forrige møte utålmodige i forhold til fremdrift på Rygge brannstasjon.
- Administrasjonen har fulgt opp både direkte og via René Rafshol mot Forsvardep.
- Saken tas opp med Forsvarsstaben på høyeste nivå 30.11.
- Adm. jobber parallelt med en mediastrategi, men har nå håp om en snarlig utvikling/avklaring.

Status Såner Brannstasjon:

- Detaljreguleringsplanen er lagt ut på offentlige ettersyn, med frist for merknader 17.1.2019.
- Anbudskonkurranse vdr. prosjekterings-/arkitekttjenester gjennomført, men resulterte i en KOFA-klage grunnet avvisning.
- Vi vurderer å inngå kontrakt tross klagen.

Møte med Skolt:

- Skolt har en stort område under regulering, hvor de ønsker å opprette en miljøpark.
- Her tenker man å drive gjenvinning av rene masser, bl.a. fra Bane NOR.
- Skolt har behov for en organisk fraksjon, hvor vår hage/park-kompost kan være en løsning. Også slam kan være aktuelt.
- Skolt er interessert i et samarbeid.
- I dag er Høst – Verdien i avfall dominerende på dette markedet.
- Ny gjødselvereforskrift vil fremtvinge alternativ bruk av slam (reduert mengde i jordbruket).

VANN OG AVLØP

RENOVASJON

BRANN OG REDNING

REGNSKAP PR. 31. OKTOBER 2018

Inklusive notat om likviditet.

Rapportering på avvik mellom regnskap og budsjett.	Adm. & Tekn.	Vann & Avløp	Reno	MIB	Regnskap 31.10.2018	Budsjett 31.10.2018	
Omsetning	●	● ●	●	●	-262 713	-260 905	-1%
Varekjøp	●	● ●	●	●	81 483	76 851	-6%
Lønn/Personal	●	● ●	●	●	80 866	84 226	4%
Driftskostnader	●	● ●	●	●	57 917	58 917	2%
Avskrivninger	●	● ●	●	●	27 220	26 603	-2%
Renter	●	● ●	●	●	3 655	5 015	27%
Resultat (overskudd)	●	● ●	●	●	-11 571	-9 293	-25%

LIKVIDITET	Pr. 31.10.2018	Pr. 01.01.2018
Innestående på bank (Inklusive skattetrekksmidler, eks etterbruksfond)	46 085	42 223
Kortsiktige fordringer	21 049	25 601
Påløpt prosjektkostnader i forhold til opptatt byggelån.	5 000	4 840
SUM	72 134	72 664
Kortsiktig gjeld , inkl. leverandører, FP og off. avg.	36 833	53 796
Arbeidskapital	35 301	18 868

Likviditeten har vært tilfredsstillende så langt i 2018 og arbeidskapitalen er tilbake der den har vært i tidligere oppstillinger.

Alle lån som ble bevilget for 2017 er hentet inn, inklusive de som ble vedtatt som eget punkt om 2017 til budsjettet 2018. Man har startet opplåning for noen av prosjektene som ble vedtatt startet og belånt for 2018, og hvor det har kommet prosjektkostnader av betydning. (Pr. 01.01.18 var det korts. Gjeld på 15 mill. vedrørende oppgjør tomt Solgård.)

Forutsatt at driften av de ulike sektorene går som budsjettet skal det være stram med tilfredsstillende likviditet i hele 2018. De tidligere frigjorte midlene på plasseringskontoen vi har i KLP, som vi har som reserve gjennom sommeren, er nå satt inn på sperret konto igjen.

Selvkostfondene er pr. 01.01.18 på kr. 16 993, ned fra 26 541' pr. 01.01.17 og 36 901' pr. 01.01.16. Vi ser for øvrig at Avløpsområdet vil ende med et negativt selvkostfond i løpet av 2018.

STYRET FOR MOVAR IKS

Styresak 1/2019

PLAN FOR BRANNVERNTILTAK 2019

Fremlagt:

- Plan for brannverntiltak 2019
- Årshjul forebyggende avdeling

Direktørens forslag til

VEDTAK:

Styret i MOVAR IKS godkjenner «Plan for brannverntiltak 2019» for Mosseregionen interkommunale brann og redning, som fremlagt.

SAKSORIENTERING

Planen setter overordnede målsetninger for brannvernarbeidet og hvilke hovedsatsningsområdet man har for 2019.

I forbindelse med årlig utarbeidelse av Plan for brannverntiltak, blir det også utarbeidet en mer detaljert aktivitetsplan, hvor de ulike hovedaktivitetene er brutt ned i arbeidsområder, og fordelt over året. Denne følger vedlagt.

Det er vanskelig å måle effekten av brannforebyggende arbeid. Det er mange faktorer som spiller inn ved hendelser som medfører tap av liv i brann, eller tap av store materielle verdier. Statistikk over nesten-ulykker/hendelser har sannsynligvis også store mørketall, i den grad ulike hendelser ikke alltid blir meldt inn til nødetater eller forsikringsselskap.

I årsmeldingen redegjør man hvert år for arbeidet som er utført innenfor forebyggende avdeling. Dette gjelder tilsyn ved ulike type særskilt brannobjekter (§13-objekter), boligtilsyn, samt feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

Forskrift om brannforebygging (Forebyggendeforskriften) har nå fokus på å ha en mer risikobasert tilnærming, hvor innsatsen skal gjøres der den har størst effekt.

Derigjennom har jobbutførelsen i forebyggende avdeling endret seg, da en betydelig del av fokuset vil være mot risikoutsatte grupper. Dette har vist seg å være betydelig ressurskrevende.

Avtaler for å kunne forankre og formalisere dette med eierkommunene, er igangsatt. Pr.dd. har 4 av 5 kommuner skrevet under en tverrsektoriell avtale med MIB for hvordan vi sammen kan jobbe bedre for innbyggernes sikkerhet.

Som det fremgår av planen, er man i 2019 godt i gang med de aktivitetene man har planlagt. Arbeidsoppgaver i forbindelse med slutføring av forebyggendeanalyse, vil kunne justere aktivitetsplanens fremdrift noe.

Rygge, 18. januar 2019

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Rune Larsen (sign.)
Brannsjef

Plan for brannverntiltak 2019

Forebyggende avdeling

Mål for forebyggende avdeling:

I våre eierkommuner skal ingen omkomme i brann. For å nå målet må MIB jobbe målrettet for å redusere risikoen for at en brann skal oppstå i eierkommunene våre.

Forebyggende avdeling består av en tilsynsseksjon og en feierseksjon. For å benytte tilgjengelige ressurser på en hensiktsmessig måte – samarbeides det mellom disse. Det samarbeides også godt mellom forebyggende avdeling og beredskapsavdelingen, som er i tråd med føringer gitt i Forskrift om brannforebygging.

For å bli enda bedre må vi arbeide systematisk med våre satsningsområder og i større grad ta i bruk digitalisering som verktøy i den daglige virksomhet. Dette vil bidra til at innbyggerne våre også ansvarliggjøres på en tydeligere måte enn tidligere. I denne sammenheng er også «Klarspråk» et viktig verktøy for å kommunisere bedre med innbyggerne våre. Dette vil si at vi skal formulere oss på en klar, presis og leservennlig måte.

Forebyggende avdeling har følgende hovedsatsningsområder:

1. Digitalisering

På grunn av økte krav til datasikkerhet og enklere kommunikasjon til innbyggerne våre ønsker vi å benytte oss av flere digitale verktøy. Et av fokusområdene er å forenkle våre hjemmesider, slik at innbyggerne kan få nyttig informasjon og kunne nå oss på en god måte. Dette er for eksempel ved innsending av bårsøknader, innmelding av arrangement, tilbakemeldingsskjemaer etter at feieren har vært på besøk m.m. Vi vil i større grad benytte egenmeldingsskjemaer, slik at det bli enklere for innbyggerne å gi oss informasjon. Disse opplysningene vil igjen kunne overføres direkte til vårt saksbehandlingssystem, noe som forenkler mange arbeidsoppgaver. I tillegg jobber vi videre med å ta i bruk ytterligere funksjonaliteter i fagsystemene våre.

2. Relasjonsbygging

For å sikre at brannvesenet leverer best mulig forebyggende arbeid, ønsker vi å videreføre samarbeidet med samtlige eierkommuner, eiendomsbesittere, utbyggere, andre brannvesen og andre tilsynsetater. Samtidig er vi svært opptatt av å ha et godt samarbeid med innbyggerne våre. Det er sammen vi klarer å oppnå det beste resultatet for en tryggere hverdag!

3. Risikoutsatte grupper

Denne gruppen består blant annet av hjemmeboende eldre, personer med funksjonsnedsettelse, rus/psykiatri, arbeidsinnvandrere, asylsøkere. Vi ser dessverre at 70% av de som omkommer i brann tilhører en av de risikoutsatte gruppene.

4 av 5 eierkommuner har pr.dd signert samarbeidsavtale for gjennomføring av felles brannverntiltak for hjemmeboende risikoutsatte grupper. Denne avtalen har som hensikt å redusere sannsynligheten for- og konsekvensen av en brann for utsatte grupper i kommunene.

To hovedelementer i dette samarbeidet vil i 2019 bli å kartlegge brukerne av kommunens tjenester som ikke klarer å ivareta egen brannsikkerhet og å gjennomføre opplæring og øvelser for de ansatte som er i kontakt med de samme personene. Dette er et svært viktig arbeid som kommer til å kreve store ressurser.

4. Særskilte brannobjekter (§13)

Kjennetegnet på særskilte brannobjekter er at en brann i disse bygningene kan føre til tap av mange menneskeliv, store samfunnsmessige konsekvenser eller tap av kulturhistoriske verdier. Det gjennomføres årlig en risikovurdering av alle registrerte særskilte brannobjekter, basert på 20 kriterier om brannsikkerhet. Denne vurderingen grupperer objektene i lav, middels og høy risiko, som gir føringer for hvilke tiltak som skal gjennomføres.

5. Boligtilsyn med fyringsanlegg- i bolig og fritidseiendom

Feieren skal gjennomføre tilsyn med fyringsanlegg i boliger og fritidseiendommer.

Forhold som blir vurdert under tilsynet er blant annet:

- type skorstein
- type ildsted
- ildstedets tilstand
- type brensel
- fyringsmønster
- sotmengde
- beksotdannelse i skorstein

Etter gjennomført tilsyn vil feieren, på bakgrunn av faglig vurdering, fastsette behovet for når neste tilsyn skal gjennomføres. De vil også informere om viktigheten av å ha tilstrekkelig med røykvarslere, slukkeutstyr, rømningsveier m.m. Gevinsten med dette er at innbyggerne får veiledning om brannsikkerhet i sitt eget hjem.

Det jobbes kontinuerlig med kartlegging og risiko forbundet med fritidsboliger i samtlige eierkommuner.

6. Feiing av fyringsanlegg

Det gjennomføres feiing i boliger og fritidseiendommer på bakgrunn av feierens faglige vurdering.

7. Kontroll av ildsted og skorstein

Det gjennomføres kontroller av ildsted og skorstein. Dette kan være på bakgrunn av pipebrann, melding om fuglerede etc., melding om nytt ildsted eller at vi har mottatt annen bekymringsmelding.

På bakgrunn av erfaring fra tidligere år gjennomfører feieren også kontroll av rehabiliterte skorsteiner i alle eierkommuner. Dette har vist seg å være svært ressurskrevende, men samtidig veldig viktig for brannsikkerheten til innbyggerne våre.

8. Brannhindrende tiltak

Vi ser at det dessverre er mange feil og mangler på nyoppførte eller renoverte bygg. Dette er mangler ved blant annet piper og ildsteder, men også andre branntekniske løsninger. Det er mange ulike aktører som er involvert når et bygg skal oppføres eller restaureres og det gir mange muligheter for at feil kan oppstå. For å kunne avdekke dette så tidlig som mulig ønsker vi et tettere samarbeid med eierkommunene våre, eiendomsbesittere og utbyggere. Å avdekke feil og mangler på et tidlig stadie vil kunne øke innbyggernes sikkerhet og være kostnadsbesparende for alle parter. Dette er et arbeid som allerede er påbegynt. Dette har vist seg å være svært ressurskrevende, men samtidig veldig viktig for brannsikkerheten til innbyggerne våre.

9. Bekymringsmeldinger

Som en del av det brannforebyggende arbeidet behandler forebyggende avdeling bekymringsmeldinger fra innbyggerne våre, andre etater og internt i eget brannvesen. Vi ser viktigheten av dette, da disse meldingene favner mulige branntilfeller som vi ikke nødvendigvis hadde oppdaget på andre måter. Bekymringsmeldingene blir fulgt opp i henhold til interne rutiner, og om nødvendig i samarbeid med andre etater, som for eksempel helse og omsorg.

10. Motivasjons- og informasjonsarbeid til innbyggerne

Brannvesenet treffer innbyggerne på mange ulike arenaer.

- Vi deltar på nasjonale kampanjer som: åpen dag på brannstasjonen, røykvarslerdagen, bry deg før det brenner, komfyrvaktkampanje m.m. Her har brannvesenet fokus på internt samarbeid i brannvesenet samt med andre aktører som for eksempel hjelpemiddelsentralen, forsikringselskaper, det lokale el-tilsyn m.m.
- Vi gir tilrettelagt brannverninformasjon for barnehagebarn, elever på grunnskolen, elever ved videregående skoler og studenter ved høyskoler.

MÅNED	OPPGAVER 2019	AVDELING/SEKSJON
Hovedsatsningsområder hele året	Digitalisering	MIB
	Relasjonsbygging	MIB
	Risikoutsatte grupper	MIB
	Særskilte brannobjekter (§13)	Tilsyn
	Tilsyn med fyringsanlegg i bolig og fritidseiendom	Feiing
	Feiing av fyringsanlegg	Feiing
	Kontroll av ildsted og skorstein	Feiing
	Brannhindrende tiltak	Forebyggende
	Bekymringsmeldinger	Forebyggende
	Motivasjons- og informasjonsarbeid til innbyggerne	Forebyggende

Januar	Aktivitetsplan/Handlingsplan/Årshjul 2019	MIB
	IK system	MIB
	Lederutvikling KS bedrift	MIB
	Plan for brannverntiltak 2019	MIB
	Årsrapportering	MIB
	Forebyggende analyse	Forebyggende
	Få signert siste intensjonsavtale om samarbeid mellom eierkommunene og MIB	Forebyggende
	Gjennomgang av tidligere kartlegging av risikoutsatte grupper og se om den trenger oppdateringer	Forebyggende
	Gjennomgå saksforvaltningsrutiner og maler	Forebyggende
	Møte boligprosjekt Moss, Rygge, Våler og Vestby	Forebyggende
	Revidere og implementere rutinebeskrivelse for håndtering av bekymringsmeldinger	Forebyggende
	Utarbeide en 4 årsplan for samarbeidet med eierkommunene om risikoutsatte grupper	Forebyggende
	Befaring på nybygg (rekkehus) i Vestby, Våler og Rygge	Feiing
	Feiermøte	Feiing
	Feiing på Jeløya	Feiing
	Årsmøte ØFFL, Moss Brannstasjon	Feiing
	Bil og utstysjekk	Tilsyn
	Fordele resterende tilsyn for 2019	Tilsyn
	Hente ut og analysere statistikk fra BRIS	Tilsyn
	Instruert personell kurs	Tilsyn
	Nasjonal brann og el konferanse, 16. januar 2019	Tilsyn
	Risikovurdere resterende §13 objekter	Tilsyn
Tilsynsmøte	Tilsyn	
Utarbeide kursplan	Tilsyn	

Februar	IK system	MIB
	Ansettelser, ansettelsekriterier, stillingsinstrukser	Forebyggende
	Medarbeidersamtale + dth øe	Forebyggende
	Forebyggende analyse	Forebyggende
	Fremvisning av det brannsikrehuset som 6. klasse har laget. Kåre en vinner.	Forebyggende
	Komfyrvaktkampanje, 13. februar 2019	Forebyggende
	Konferanse om manglende boevne for risikoutsatte grupper, 5. og 6. februar 2019	Forebyggende
	Tilsyn Vestby og feiing Jeløya	Feiing
	Bil og utstyrsjekk	Tilsyn
	Revidere kurskonsept Varme arbeider	Tilsyn
	Tilsynsmøte	Tilsyn
Mars	IK system	MIB
	Forebyggende analyse	Forebyggende
	Forebyggende forum Østfold	Forebyggende
	Førstehjelpskurs med hjertestarter	Forebyggende
	Samarbeidsmøte med større eiendomsbesittere/utbyggere	Forebyggende
	Tilsyn Vestby og feiing Jeløya	Feiing
	Bil og utstyrsjekk	Tilsyn
	Revidere kurskonsept brannvernlederkurs	Tilsyn
	Tilsynsmøte	Tilsyn

April	IK system	MIB
	Forebyggende analyse	Forebyggende
	Polering av biler	Forebyggende
	Skifte til sommerdekk	Forebyggende
	Feiermøte	Feiing
	Varsle hyttetilsyn og hyttefeiing	Feiing
	Vask av feiebiler	Feiing
	Bil og utstysjekk	Tilsyn
	Instruktørkurs Varme arbeider	Tilsyn
	Revidere kurskonsept generell brannvernopplæring	Tilsyn
	Tilsynsmøte	Tilsyn
Mai	En drømmedag på brannstasjonen for vinner i 6. klasseprosjektet	MIB
	IK system	MIB
	Forebyggende analyse	Forebyggende
	Feiermøte	Feiing
	Påminnelse hyttetilsyn og hyttefeiing	Feiing
	Behandling av søknader fyrverkeri	Tilsyn
	Bil og utstysjekk	Tilsyn
	Gjennomgang av øvelsesområde og bruk , utsjekk	Tilsyn
	Tilsynsmøte	Tilsyn

Juni	IK system, plan for ferdigstillelse	MIB
	Fagdag	Forebyggende
	Forebyggende analyse, plan for ferdigstillelse	Forebyggende
	Landsmøte FLF Gardermoen, 4. og 5. juni 2019	Feiing
	Påminnelse om avtalt tilsyn/feiing av fritidsbolig	Feiing
	Bil og utstyrskjekk	Tilsyn
	Farlig stoff kampanje DSB, oppstart	Tilsyn
	Tilsynsmøte	Tilsyn
Juli	Feiermøte	Feiing
	Påminnelse om avtalt tilsyn/feiing av fritidsbolig	Feiing
August	Søknadsfrist NBSK	MIB
	Feiermøte	Feiing
	Påminnelse om avtalt tilsyn/feiing av fritidsbolig	Feiing
	NBSK lærlingene 19. august 2019 til 27. september 2019	Feiing
	Bil og utstyrskjekk	Tilsyn
	Sende ut invitasjon til barnehagene til barnehageprosjektet	Tilsyn
	Tilby informasjon til 1. års studenter	Tilsyn
	Tilsynsmøte	Tilsyn
September	Gjennomføre besøk av barnehager på brannstasjonen, uke 37 og 38	MIB
	Åpen dag på brannstasjonen, 21. september 2019	MIB
	Forebyggende forum Stavanger, 11. og 12. september 2019	Forebyggende
	Feiermøte	Feiing
	NBSK lærlingene 19. august 2019 til 27. september 2019	Feiing
	Bil og utstyrskjekk	Tilsyn
	Tilsynsmøte	Tilsyn

Oktober	Feiermøte	Feiing
	Polering av feiebiler	Feiing
	Vask av feiebiler	Feiing
	Bil og utstysjekk med dekkskifte	Tilsyn
	Farlig stoff kampanje rapportering DSB, 31. oktober 2019	Tilsyn
	NBSK Forebyggende kurs, Anders Vågen	Tilsyn
	Sende ut invitasjon til opplæring i grunnskolen med informasjon	Tilsyn
	Tilsynsmøte	Tilsyn
November	Gjennomføring av 6. klasse prosjektet sammen med DLE	Forebyggende
	Feiermøte	Feiing
	Skifte til vinterdekk	Feiing
	Bil og utstysjekk	Tilsyn
	Dibk dagene	Tilsyn
	Fagdag	Tilsyn
	NBSK Forebyggende kurs, Anders Vågen	Tilsyn
	Tilsynsmøte	Tilsyn

Desember	Aksjon boligbrann	Forebyggende
	Røykvarslerdagen	Forebyggende
	Fagdag	Feiing
	Feiermøte	Feiing
	Storrenjøring av feierbadet	Feiing
	Bil og utstyrskjekk	Tilsyn
	Kontroll av salg fyrverkeri	Tilsyn
	NBSK Forebyggende kurs, Anders Vågen	Tilsyn
	Tilsynsmøte	Tilsyn
Etter forespørsel/plan	Delta på kurs, opplæring, forum og seminarer	Forebyggende
	Tilby opplæring og øvelse for nøkkelpersoner i MOVAR	Tilsyn
	Holde diverse kurs, slokkeøvelser og opplæring	Tilsyn
	Holde brannvernlederkurs	Tilsyn
	Holde oppfriskningskurs for brannvernleder	Tilsyn
	Holde sertifiserings kurs i varme arbeider	Tilsyn

STYRET FOR MOVAR IKS

Styresak 2/2019

REVISJON AV INSTRUKS FOR ADM. DIREKTØR / DAGLIG LEDER

Fremlagt:

- Revidert instruks for daglig leder

Direktørens forslag til

VEDTAK:

Styret vedtar revidert instruks for daglig leder.

SAKSORIENTERING

Instruks for daglig leder/Adm. direktør er ikke revidert siden 2013. I sist styremøte ble det etterlyst en slik revisjon. Det var særlig avviket mellom instruks og arbeidsavtalen når det gjelder Adm. direktørs evt. mulighet til å påta seg styreverv som man ønsket tydeliggjort.

Det er også foretatt en generell gjennomgang av instruks og gjort noen mindre endringer. Alle endringer er visualisert med funksjonen «Spor endring» i Word.

Instruks fremlegges for styret til gjennomgang og godkjenning.

Rygge, 17. januar 2019

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

INSTRUKS ~~for daglig leder i~~ FOR ADM. DIRKETØR/DAGLIG LEDER I MOVAR IKS

Formålet med denne instruks er å utfylle og klargjøre daglig leders ansvar og forpliktelser, samt å sette rammene for myndigheten til å forplikte selskapet. [Ved avvik mellom denne instruksjonen og arbeidsavtalen, så har denne instruksjonen forrang. Instruks for daglig leder må også sees i sammenheng med selskapets styreinstruks.](#)

1. Daglig leders oppgaver

I lov om Interkommunale selskaper er angitt:

”§ 14 Daglig leder”

Selskapet skal ha en daglig leder som ansettes av styret med mindre det er fastsatt i selskapsavtalen at daglig leder ansettes av representantskapet.

Daglig leder forestår den daglige ledelse av selskapet og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret har gitt.

Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter selskapets forhold er av uvanlig eller av stor betydning. Slike saker skal den daglige leder bare avgjøre når styret i den enkelte sak har gitt daglig leder myndighet til det, eller når styrets beslutning ikke kan avvendes uten vesentlig ulempe for selskapets virksomhet. Styret skal i så fall snarest mulig underrettes om saken.”

Forhold som anses å være av uvanlig eller av stor betydning kan være:

- *Avvik/brudd på konsesjoner eller tillatelser.*
- *Avvik/brudd på forskrifter eller lover som selskapet er underlagt.*
- *Forhold som har stor økonomisk betydning for selskapets drift eller fremtidige investeringer.*
- *Konflikter med kunder, eiere eller leverandører, som kan ha betydning for selskapets omdømme.*

Slike forhold skal styreleder kontaktes, slik at informasjonsbehov og saksfremleggelse for styret kan diskuteres.

Daglig leders viktigste oppgaver:

- Praktisk gjennomføring av selskapets formål innenfor selskapsavtalen
- Følge de retningslinjer og pålegg som gis av styret
- Kontinuerlig vurdere målsettinger og strategier, og legge forslag til endringer fram for styret
- Utarbeide forslag til økonomiplan, budsjett og handlingsplaner
- Arbeide for best mulig måloppnåelse
- Holde organisasjonen effektiv og utvikle denne
- Sørge for at regnskap er i samsvar med lov og forskrifter, og at formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte
- Påse at selskapet driver innenfor rammen av lover, forskrifter og konsesjoner
- Arbeide for at MOVAR IKS er en attraktiv arbeidsplass og dermed tiltrekker seg de beste ressursene ved behov.
- Opprette gode tillitsforhold internt og ovenfor forretningsforbindelser, offentlige myndigheter og eiere

- Påse at internkontroll og HMS-arbeidet blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte
- Arbeidsgiverfunksjonen for selskapets ansatte
- Saksforberedelse og rapportering til styret

2. Forholdet til styret

Styret er arbeidsgiver for daglig leder og har instruksjons- og omgjøringsrett.

Styret er generalforsamling for heleide selskaper.

3. Saker som ikke skal håndteres av daglig leder

Reiseregninger og personlige utlegg skal anvises av styrets leder eller den han oppnevner.

For øvrig vises det til § 1.

4. Delegering

Daglig leder har fullmakt til å disponere selskapets ressurser innenfor vedtatte budsjetter.

Daglig leder har rett og plikt til å representere selskapet overfor omverdenen. I saker av uvanlig art eller stor betydning bør allikevel styrets leder og administrerende direktør utøve dette i fellesskap. Styret har også anledning til å bestemme at det er styreleder alene som fronter enkeltsaker på selskapets vegne.

Daglig leder i samarbeid med styreleder har informasjonsansvaret ovenfor offentligheten om selskapets virksomhet.

Daglig leder utøver arbeidsgiverfunksjonen innenfor rammen av retningslinjer fastsatt av styret og avtaleverk.

5. Styreverv

Daglig leders deltakelse som medlem av styrer i andre selskaper og virksomheter skal alltid avklares med styret i MOVAR IKS.

Daglig leder kan uansett ikke påta seg styreverv i selskaper hvor han/hun har egeninteresse og/eller har forretningsforbindelser med MOVAR IKS.

6. Saksforberedelse - saker til styret

Innkallingen til styremøter skal skje med minst 7 dagers varsel medregnet møtedagen. I alminnelighet skal sakspapirer sendes ut sammen med formell innkalling.

Saksforberedelsen til styret skal som hovedregel være skriftlig. Den skal belyse saken på en slik måte at den gir grunnlag for beslutning og i hovedregel inneholde forslag til styrevedtak eller innstilling til representantskapet. Daglig leder kan i tillegg gi orienteringer til styret

igjennom presentasjoner og muntlige orienteringer. Når presentasjoner benyttes, skal disse følge protokoll fra styremøtet.

7. Rapportering

Følgende saker skal jevnlig rapporteres til styret:

- økonomirapportering
- viktige hendelser
- utviklingstrekk
- avslutning av prosjekter med økonomisk status
- status og utvikling i saker av almen interesse

Andre saker etter behov:

status i datterselskaper
revisjonsrapporter
[status for klagesaker](#)

HMS/ISO

8. ~~Medarbeidersamtale~~[Årssamtale](#)

Daglig leder skal ha en årlig samtale med styrets leder og nestleder, [jfr. styreinstruks for MOVAR IKS.](#)-

Sist revidert ~~2931.108.2019~~[2931.108.2019](#)

STYRET FOR MOVAR IKS

Styresak 3/2019

VALG AV PENSJONSLEVERANDØR FOR MOVAR IKS

Fremlagt:

- Link til Nye Moss kommunens saksutredning:
<https://www.moss.kommune.no/innsyn.aspx?response=mote&moteid=558&scripturi=/innsyn.aspx&skin=infolink&Mid1=17736&>

Direktørens forslag til

VEDTAK:

KLP (Kommunal Landspensjonskasse) velges som MOVAR IKS sin nye pensjonsleverandør. MOVAR IKS inngår avtale med KLP om videreføring av den tariffestede offentlige tjenstepensjonen.

SAKSORIENTERING

Som styret ble gjort kjent med i styremøtet i november 2018, så har det vært en prosess hvor fellesnemnden for Nye Moss kommune har valgt å nedlegge Moss kommunale pensjonskasse og velge KLP (Kommunal Landspensjonskasse) som pensjonsleverandør for den nye kommunen.

I prosessen rundt valg av ny pensjonsleverandør har Nye Moss kommune foretatt flere nødvendige vurderinger. Elementer som her bør trekkes frem er:

- Økonomiske konsekvenser; som premie, avkastning, kostnader, soliditet og fleksibilitet
- En trygg og robust leverandør som kan utvikle digitale tjenester for ansatte og arbeidsgivere
- Lave administrasjonskostnader

Når det gjelder markedssituasjonen rundt offentlig tjenstepensjon vurderte Nye Moss kommune at KLP alene sto for en løsning innenfor offentlig tjenstepensjon. Noe marked for konkurranse mellom flere aktører var dermed ikke aktuelt.

MOVAR bruker i dag Moss Kommunale Pensjonskasse (MKP) som leverandør av offentlig tjenstepensjon. Som følge av at MKP skal nedlegges må MOVAR gå over til en annen tilbyder av denne tjenesten.

Administrasjonen har deltatt i møter med MKP, KLP og Moss kommune om overgangen til ny pensjonsleverandør i Moss kommune, og i disse møtene har også MOVARs pensjonsordning og lån til MKP vært tema. MOVAR er også invitert med i en prosjektgruppe som skal jobbe videre med implementering og overflytting fra MKP og KLP i Nye Moss kommune.

MOVAR har undersøkt om det finnes andre leverandører av tariffestet offentlig tjenstepensjon på markedet, men markeds situasjonen tilknyttet denne tjenesten er fremdeles slik at det kun finnes én tilbyder av tjenesten; KLP. Det er, så fremt MOVAR vet, heller ikke andre tilbydere som har søknad om konsesjon inne.

Vurderinger som er foretatt av Nye Moss kommune gir et svært godt grunnlag til også for MOVAR å mene at KLP er den rette leverandøren av offentlig tjenstepensjon. Det vil samtidig være hensiktsmessig for MOVAR å benytte lik pensjonsordning som vår største eierkommune.

Et flytte til KLP vil, så langt administrasjonen har vurdert, verken ha negative konsekvenser for de ansatte eller selskapet førøvirg, da jo pensjonsordning er den samme (tariffestet).

Rygge, 28.1.2019

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Merete Ruud Tuskin (sign.)
Økonomi og adm. sjef

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 2/2019

STATUS KLAGESAKER I MOVAR

Direktørens forslag til

VEDTAK:
Saken tas til orientering

SAKSORIENTERING:

Etter behandling av sak i november 2016, og etterfølgende behandling og vedtak i eierkommunene, vedtok representantskapet i MOVAR å opprette en særskilt uavhengig klagenemnd for behandling av klager på enkeltvedtak fattet av selskapet innenfor husholdningsrenovasjon, slamrenovasjon og brann og redning i sitt møte i juni 2017.

Klagenemnden har følgende medlemmer:

- Anita Veum Sandtrø (Leder)
- Gretha Kant
- Bente Antonsen
- Per Otto Voldhuset
- Fredrik Bjerketvedt

Klagenemnden har så langt, og til utgangen av 2018, avholdt 4 møter og behandlet totalt 11 saker. Samtlige saker gjelder vedtak fattet innen husholdningsrenovasjon. Saken kan kort kategoriseres slik:

- 6 saker omhandler iverksettelse av helårsrenovasjon for eiendom registrert i matrikkel som helårsbolig.
- 3 saker omhandler flytting av renovasjonsutstyr grunnet tilstand på vei eller snuplass.
- 1 sak gjelder iverksettelse av husholdningsrenovasjon, der eiendommen tidligere trolig har benyttet næringsrenovasjonsordning.
- 1 sak gjelder klage på at eiendommen tilknyttet et felles innsamlingspunkt, som følge omlegging av renovasjonsløsningen for fritidseiendommer i kommunen.

I forhold til eierkommune så fordeler sakene seg slik:

- Vestby 6 saker
- Rygge 1 saker
- Råde 4 saker

Flere av sakene oppstår som følge av gjennomgang og kvalitetssikring av dataene i fagsystemet, opp mot bl.a. kommunenes eiendomsregister (Matrikkel).

Av sakene som klagenemnden har hatt til behandling, så er klagene ikke tatt til følge i 10 av tilfellene. I den 11. saken har klager fått medhold inntil ny renovasjonsløsning er implementert i hele det berørte området.

Rygge, 22. januar 2019

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 3/2019

HOVEDPLAN FOR HUSHOLDNINGSRENOVASJON FOR MOSS, RYGGE, RÅDE, VESTBY OG VÅLER KOMMUNE

Fremlagt:

- Hovedplan for husholdningsrenovasjon for Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler kommune – Plandokument 2018 - 2022

Direktørens forslag til

VEDTAK:
Saken tas til orientering

SAKSORIENTERING:

Hovedplan for husholdningsrenovasjon for Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler kommune for planperioden 2018-2022 er en revisjon av plandokument for perioden 2012-2021, «Samordning av avfallshåndteringen i kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler». Intensjonen i plandokumentet 2012-2021 var at det skulle foretas en revisjon i midt i planperioden. Signaler om endringer i rammebetingelsene fra EU og sentrale myndigheter i Norge blant annet om sirkulær økonomi herunder krav om en vesentlig økning i materialgjenvinningen frem mot 2035. Dette medførte at man fra administrasjonens side så det fornuftig utsette revisjonen noe i tid. Revisjonen ble således påbegynt høsten 2017.

Videre pågår det et regionalt arbeidet med etablering av et ettersorteringsanlegg for restavfall fra husholdningene. Kommunene Halden, Fredrikstad og Sarpsborg og IKS'ene IØR og MOVAR deltar i prosjektet. IØR betjener renovasjonen i kommunene Hobøl, Askim, Eidsberg, Marker, Skiptvedt, Spydeberg og Trøgstad. En realisering av et slikt prosjekt vil medføre endringer i kildesorteringsordningene hos husholdningene.

Med de omfattende endringene i rammebetingelsene både sentralt og lokalt fant vi det nødvendig å foreta en omfattende revisjon av plandokumentet hvor justering av mål og tiltak ble en viktig oppgave.

Planen omhandler husholdningsavfall som samles inn hos husholdningene og som leveres på gjenvinningsstasjonene. Det er innenfor dette området kommune og MOVAR har en god styringsrett.

De valg som gjøres vil påvirke kostnadsnivået for håndteringen av husholdningsavfall de kommende år. Utgiftene skal i sin helhet belastes avfallsgebyret.

Planen inneholder til sammen 6 mål og 32 tiltak for å nå målene. Tiltakene varierer i omfang, kompleksitet og dermed behov for ressurser. Det tas høyde for at planen gjennomføres i samarbeid mellom kommunene og MOVAR, og at mål og tiltak prioriteres i et kost/nytte perspektiv før gjennomføring. Gjennomføring av samtlige 32 tiltak i planen er stipulert til en kostand på i underkant av kr. 500 kr pr innbygger. Det er i 2019 ikke tatt budsjettmessig høyde for full gjennomføring av planen.

Planen er kommunenes dokument og er høsten 2018 vedtatt i samtlige kommuner foruten Vestby, hvor den etter våre opplysninger ligger til behandling. Det tas høyde for at planen blir et viktig arbeidsredskap innen avfallshåndteringen i regionen. Planene gir føringer for MOVARs arbeide innenfor avfallsområdet i tiden som kommer. Med dette som utgangspunkt legges planen frem som en orienteringssak for styret.

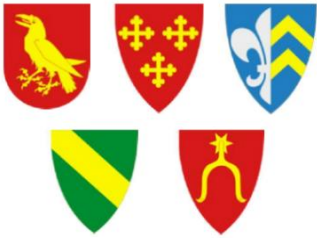
I revisjonen av planen har en arbeidsgruppe med representanter fra kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler samt MOVAR deltatt. Dette gav en god mulighet for å samkjøre planarbeidet og selve utarbeidelsen av planen. Vi har god erfaring med denne arbeidsformen.

Planen er eierkommunenes dokument og vedtas av disse, men saken legges frem som orienteringssak til styret.

Rygge, 22. januar 2019

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Freddy Tangen
Sektorsjef renovasjon

Hovedplan for husholdningsrenovasjon
for
Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler kommune

Plandokument 2018-2022

DOKUMENTINFORMASJON

Oppdragsgiver:	MOVAR IKS
Rapporttittel:	Hovedplan for husholdningsavfall for Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler for perioden 2018-2021
Utgave/dato:	Versjon 01/ 22.05.2018
Filnavn:	Hovedplan for husholdningsavfall for Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler.docx
Arkiv ID:	
Oppdrag:	614698-01 - Avfallsplan MOVAR 2018 - 2021
Oppdragsleder:	Lise Kolberg
Avdeling:	Vann og miljø
Fag:	Avfall
Skrevet av:	Christine Blom/Lise Kolberg
Kvalitetskontroll:	Cathrine Lyche
Asplan Viak AS	www.asplanviak.no

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Innledning	1
1.1	Bakgrunn.....	1
1.2	Formål.....	1
2	Grunnlag	2
2.1	Dagens renovasjonsordning.....	2
2.2	Demografiske forhold	4
2.3	Dagens avfallsmengder.....	4
2.4	Igangsatte utviklingsprosjekter	7
3	Evaluering av tidligere mål og tiltak	8
4	Rammevilkår	10
4.1	Europeiske føringer	10
4.2	Nasjonale føringer.....	10
4.3	Nasjonalt regelverk	11
4.4	Lokale føringer	12
5	Mål, delmål og tiltak.....	14
	Mål 1: Redusere mengden restavfall.....	14
	MÅL 2: Øke ombruksandelen i regionen	16
	Mål 3: Øke materialgjenvinningsgraden til 40 %.....	17
	Delmål 3.1: Fremskaffe ny kunnskap om avfallets sammensetning	17
	Delmål 3.2: Innføre kildesortering av matavfall innen 2022	17
	Delmål 3.3: Øke kildesorteringen av papp, papir og drikkekartong, glass-, metall- og plastemballasje	18
	Mål 4: Øke innsamlingen av farlig avfall og småelektronikk.....	20
	Mål 5: Effektivisere renovasjonstjenestene	21
	Delmål 5.1: Tilrettelegge for nye teknologiske løsninger	21
	Delmål 5.2: Optimalisere innsamlingen og mottak av avfall.....	21
	Mål 6: Tilby innbyggerne brukervennlige renovasjonstjenester	23
	Delmål 6.1: Utvide tjenestetilbudet.....	23
	Delmål 6.2: Ha et akseptabelt gebyrnivå.....	24
6	Oppsummering av tiltak.....	26

VEDLEGGSLISTE

Vedlegg 1: Avfallsmengder og sorteringsgrad

Vedlegg 2: Status og evaluering av måloppnåelse for gjeldende plan

Vedlegg 3: Rammebetingelser

Vedlegg 4: Ordliste

1 INNLEDNING

Denne planen er utarbeidet i tett samarbeid mellom MOVAR IKS (Mossregionen Vann, Avløp og Renovasjon) og kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler via en arbeidsgruppe som var vært ledet av MOVAR og hvor følgende personer deltok:

- Knut Bjørndalen, Moss kommune
- Gyda Hellgren, Moss kommune
- Trine Sagen, Moss kommune
- Anna-Karin Erikson, Rygge kommune
- Siv Tuva Jahnsen, Råde kommune
- Heidrun Kårstein, Vestby kommune
- Torleif Lesteberg, Vestby kommune
- Erik Nilsen, Våler kommune
- Freddy Tangen, MOVAR
- Ove Larsen, MOVAR
- Marit Asklien, MOVAR

Asplan Viak har vært engasjert av MOVAR for å bistå i arbeidet.

Planen omhandler husholdningsavfall, dvs. avfall fra private husholdninger, inkludert avfall fra fritidseiendommer. Næringsavfall er ikke innenfor kommunenes ansvarsområde og omfattes derfor ikke av denne planen.

1.1 Bakgrunn

Plandokumentet «Samordning av avfallshåndteringen i Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler» ble utarbeidet i 2012. Planen legger grunnlaget for kommunenes avfallspolitikk for perioden fra 2012 til 2021.

Det ble presisert i planen at resultatmål og strategier burde vurderes gjennom en revisjon etter 4-5 år. Avfallsområdet er i stadig utvikling, det er derfor hensiktsmessig å gjøre opp status og vurdere endringer i avfallsplaner hvert 4. år. Dette skyldes blant annet at rammebetingelsene for avfallshåndtering stadig endres. Mål og strategier bør derfor justeres i takt med de endrede forutsetningene

På bakgrunn av tiltak i planen fra 2012 er det igangsatt arbeid for å utvide Solgård avfallsplass innen 2021.

Det arbeides for etablering av et felles ettersorteringsanlegg for husholdningsavfall fra 14 kommuner i Østfold og en kommune i Akershus. Etablering av ettersorteringsanlegg innebærer en vesentlig endring av forutsetningene for avfallshåndtering i Mossregionen, og gjør at det er hensiktsmessig å vurdere nye mål, delmål og tiltak for perioden 2018-2022, blant annet for å tilpasse ordningen for innsamling av husholdningsavfall til leveringsbetingelsene på det planlagte ettersorteringsanlegget.

1.2 Formål

Formålet med planen er å samordne kommunens ønsker og behov, og videreutvikle en felles avfallspolitikk for husholdningsavfall i MOVAR-kommunene for perioden 2018-2021.

2 GRUNNLAG

2.1 Dagens renovasjonsordning

Innsamlingen av husholdningsavfall er i dag konkurranseutsatt via 5 separate kontrakter, en kontrakt pr. kommune. Kontraktene er fordelt på 2 ulike, private renovasjonsselskaper, og har varighet til 2020 med mulighet for forlengelse i inntil 2 år.

2.1.1 Husholdningsrenovasjon

Dagens husholdningsrenovasjonsordning innebærer at 4 ulike avfallstyper hentes regelmessig hjemme hos abonnentene (henteordning/standardløsning):

- Restavfall: Henting hver uke (unntak: hver 2. uke i Våler)
- Papp, papir og drikkekartong: Henting hver 4. uke
- Plastemballasje: Henting hver 4. uke
- Glass- og metallemballasje: Henting hver 4. uke (unntak: hver 6. uke i Råde)

Dagens oppsamlingsløsning for husholdningsavfall som hentes i MOVAR-kommunene

Restavfall, papp, papir og drikkekartong og glass- og metallemballasje samles i hver sin beholder, mens det er valgfritt for innbyggerne hvorvidt de vil benytte beholder eller sekk til oppsamling av plastemballasje.

Dagens renovasjonsordning innebærer at øvrige avfallstyper bringes av abonnent til gjenvinningsstasjon og miljøbil. Renovasjonssektoren i MOVAR driver to gjenvinningsstasjoner; Solgård Avfallsplass og Vestby Gjenvinningsstasjon, samt en miljøbil. Miljøbilen henter farlig avfall og småelektronikk ved på forhånd annonserte holdeplasser vår, sommer og høst.

2.1.2 Renovasjon av fritidseiendommer

MOVAR tilbyr henting av restavfall fra fritidseiendommer. Kommunene Moss, Vestby og Våler tilbyr fritidsrenovasjon hele året.

	Fritidsrenovasjon hele året	Fritidsrenovasjon f.o.m. påske t.o.m. uke 40	Kommentar
Moss	x	X	Vinterstid er antall standplasser redusert i forhold til sommerstid.
Rygge		x	
Råde		x	
Vestby	x	x	F.o.m. 2018 endres ordningen til helårs.
Våler	x		F.o.m. 2018 endres ordningen til helårs

Alle kommunene har tilbud om felles standplasser for fritidseiendommer, mens kommunene Rygge, Råde og Vestby tilbyr eget oppsamlingsutstyr for restavfall ved fritidsbolig.

	Felles standplasser med større oppsamlingsenheter	Egen oppsamlingsenhet (sekkestativ eller 140 liters beholder) for restavfall
Moss	x	
Rygge	x	x
Råde	x	x
Vestby	x	x
Våler	x	

Kommunene tilbyr kildesortering av papir, papp og drikkekartong på felles standplasser for fritidsboliger, og de fleste kommunene tilbyr kildesortering av emballasje.

	Restavfall	Papp, papir og drikkekartong	Glass- og metallemballasje	Plastemballasje	Kommentar
Moss	x	x	x	x	Varierende grad av kildesortering, de fleste plasser har full kildesortering
Rygge	x	x	x		
Råde	x	x			
Vestby	x	x	x	x	Få plasser har full kildesortering
Våler	x	x	x	x	Kun restavfall frem til 2018

2.2 Demografiske forhold

Renovasjonssektoren i MOVAR sørger for innsamling av avfall fra 34 311 boliger i de 5 kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler. Kommunene Moss, Rygge, Råde og Våler er lokalisert i Østfold fylke, mens Vestby kommune ligger i Akershus fylke. Renovasjonssektoren i MOVAR sørger i tillegg for innsamling av avfall fra fritidseiendommer i de 5 kommunene. Det er totalt 4 555 fritidseiendommer i de fem kommunene.

Moss kommune har i dag ca. 42 % av MOVAR-området innbyggere. Det er besluttet at Moss og Rygge skal slås sammen fra 2020, og etter sammenslåingen vil den nye kommunen ha 62 % av MOVAR-området innbyggere.

Kommune	Innb., antall	Areal, km ²	Andel av innbyggerne i tettsted, %	Antall boliger		Antall fritids- boliger
				Eneboliger	Leiligheter, rekkehus m.m.	
Moss	32 182	64	98 %	5 041	10 121	505
Rygge	15 458	74	90 %	3 869	2 895	1 004
Råde	7 357	119	76 %	2 391	721	973
Vestby	16 732	134	83 %	3 968	3 073	1 648
Våler	5 186	257	65 %	1 656	576	425
Delsum				16 925	17 386	
SUM	76 915	648	82 %	34 311		4 555

Tabell 1: Befolningsgrunnlag basert på tall fra SSB pr. 01.01.2016.

Ifølge tallene fra SSB bor 49 % av MOVAR-området innbyggere i enebolig og 51 % i leilighet, rekkehus, tomannsboliger o.l.

MOVAR har en høy andel (82 %) av innbyggere som bor i det som SSB definerer som tettsted.

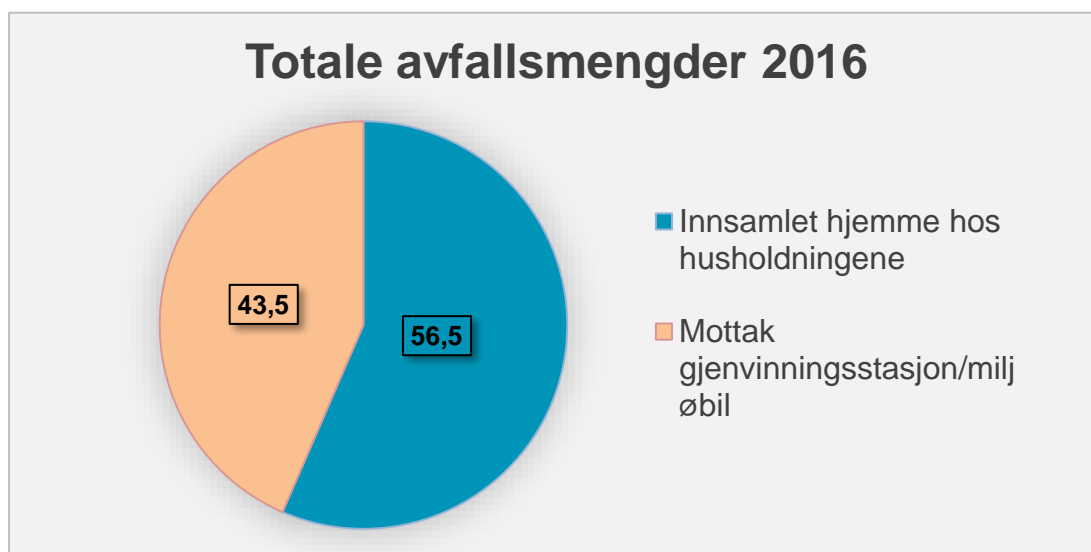
2.3 Dagens avfallsmengder

I 2016 ble det totalt samlet inn og mottatt 36 836 tonn husholdningsavfall fra innbyggerne i de fem kommunene tilknyttet renovasjonssektoren i MOVAR. Dette tilsvarer en avfallsmengde på 479 kg/innbygger. Avfallsmengdene inkluderer innsamlet avfall fra fritidseiendommene. Mengde innsamlet og mottatt husholdningsavfall er justert for mengde næringsavfall, slik at avfall fra næringsvirksomheter ikke inngår i tallet for husholdningsavfall.

Innsamlet og mottatt mengde husholdningsavfall var til sammenligning 39 873 tonn i 2010, noe som tilsvarte 570 kg/innbygger.

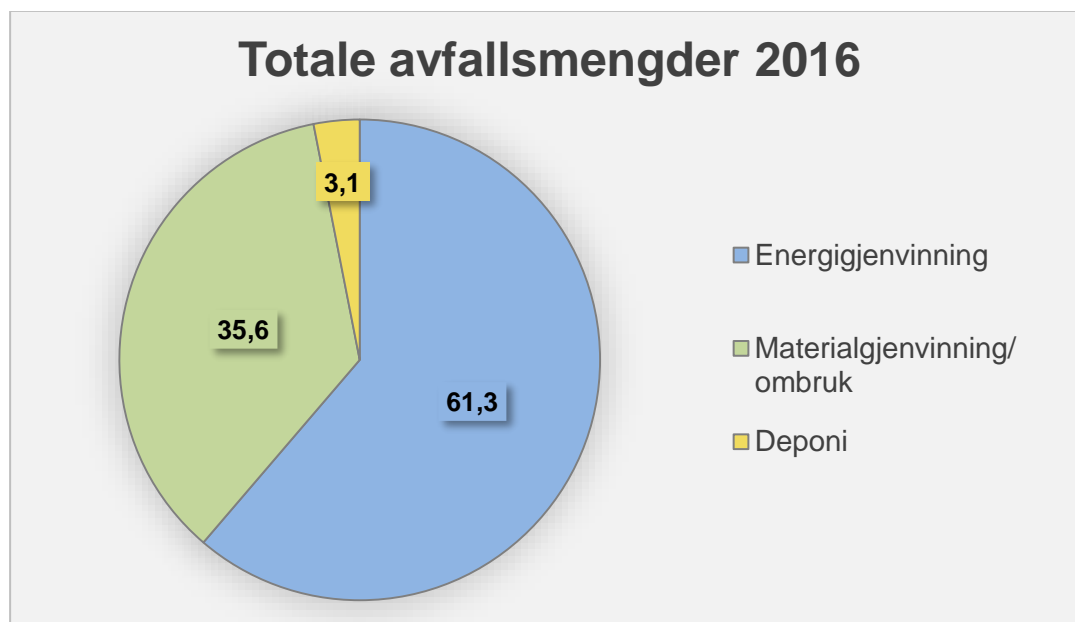
Det vises for øvrig til vedlegg 1 for en mer detaljert oversikt over avfallsmengder i 2010 og 2016.

Figur 1 viser fordelingen mellom innsamlede mengder avfall, og mengde avfall mottatt på gjenvinningsstasjonene/miljøbilen.

Figur 1: Fordeling av totale avfallsmengder (i vektprosent) mellom avfall innsamlet hjemme hos husholdningene og mottatt på gjenvinningsstasjon/miljøbil i 2016.

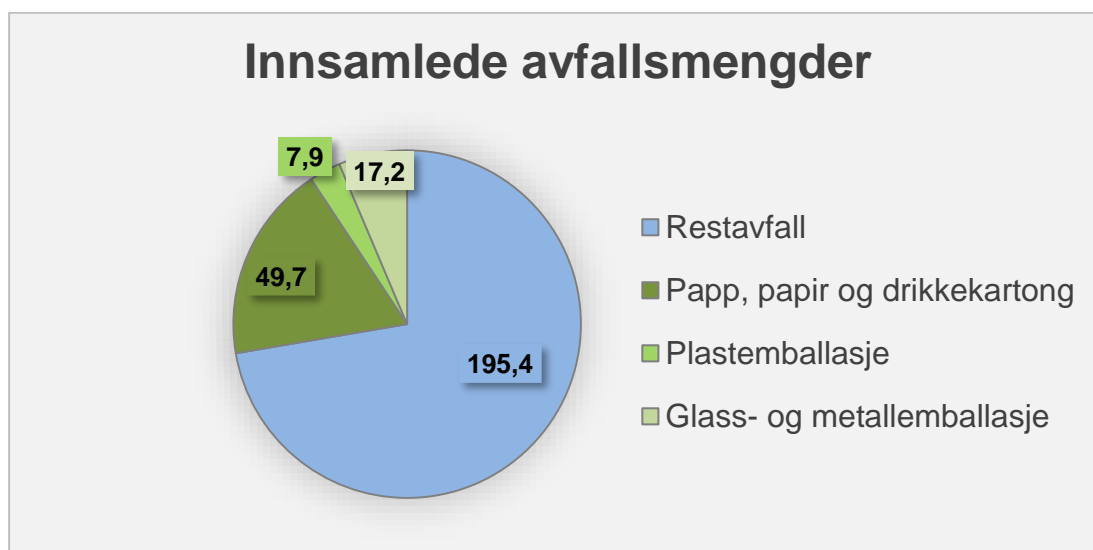
Figur 2 viser at kommunene hadde en samlet materialgjenvinningsgrad på 35,6% i 2016. Til sammenligning var materialgjenvinningsgraden 30,4 % i 2010.

Figur 2: Fordelingen (i vektprosent) av totale avfallsmengder som gikk til energigjenvinning, materialgjenvinning og deponi i 2016.

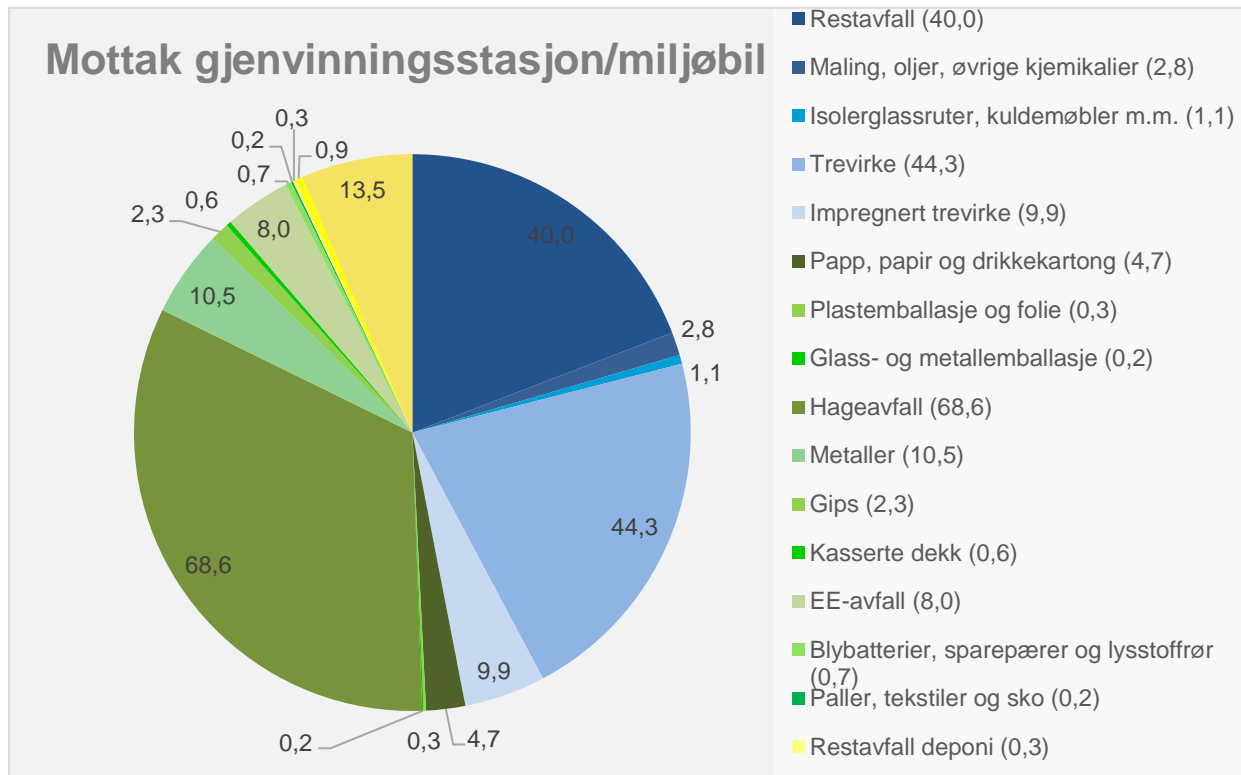
I Figur 3 vises fordelingen mellom de ulike avfallstypene som samles inn hjemme hos husholdningene. Figuren viser at det i gjennomsnitt hentes 195,4 kg/år restavfall fra hver innbygger, samt 49,7 kg/år papp, papir og drikkekartong, 7,9 kg/år plastemballasje og 17,2

kg/år glass- og metallemballasje. Avfallstypene som er vist i grønne farger går til materialgjenvinning, mens restavfall som er vist i blått går til energigjenvinning.

Figur 3: Fordeling mellom avfallstypene som samles inn hjemme hos abonnentene i kg/innb. i 2016.

Tilsvarende viser Figur 4 fordelingen mellom de ulike avfallstypene mottatt på gjenvinningsstasjonene/miljøbilen. Avfallstypene som er vist i grønne farger går til materialgjenvinning, avfallstypene vist i blå farger går til energigjenvinning, mens avfallstypene vist i gule farger går til deponi.

Figur 4: Gjennomsnittlig mengde avfall pr innbygger som er mottatt på gjenvinningsstasjon/miljøbil i 2016 fordelt på avfallstyper. Avfallstypene som er vist i grønt går til materialgjenvinning, avfallstypene vist i blått går til energigjenvinning, mens avfallstypene vist i gult går til deponi. Mengdene er oppgitt i kg/innbygger.

2.4 Igangsatte utviklingsprosjekter

2.4.1 Etablering av felles ettersorteringsanlegg i Østfold

Erfaringsmessig er det svært krevende å oppnå høy grad av utsortering for materialgjenvinning ved tradisjonell kildesortering alene. Man oppnår betydelig høyere sorteringsgrad ved i tillegg å benytte maskinell sortering i et anlegg for ettersortering av restavfall.

Ettersorteringsanlegg sorterer restavfall i ulike avfallstyper som plast, metall, papir m.m. I tillegg er det mulig å sortere ut fargede poser med kildesortert avfall fra restavfallet. Det er etablert et slikt anlegg i regi av Romerike avfallsforedling IKS (ROAF), og flere kommuner eller interkommunale renovasjonsselskaper i Norge planlegger å etablere tilsvarende anlegg. MOVAR har i samarbeid med Fredrikstad, Sarpsborg og Halden kommune, samt Indre Østfold Renovasjon IKS (IØR) utredet muligheten for etablering av et interkommunalt ettersorteringsanlegg for restavfall fra husholdninger i Østfold.

Anlegget vil trolig etableres gjennom opprettelse av et eget IKS; Østfold avfallssortering IKS (ØAS). Anlegget skal, dersom det realiseres, bidra til å øke innbyggernes miljøprestasjoner knyttet til avfallshåndtering, og ved at kommunene oppnår en økt materialgjenvinningsgrad i tråd med fremtidige krav. Kommunene ønsker at anlegget ferdigstilles i løpet av 2021.

I det planlagte ettersorteringsanlegget er det lagt opp til at plast og restavfall leveres samlet, og at matavfall legges i egne grønne poser i restavfallsbeholderen. Glass- og metallemballasje og papp, papir og drikkekartong skal fortsatt samles i egne beholdere hos husstanden. I den skisserte løsningen vil det derfor være behov for at hver husstand har utplassert tre beholdere hver.

Representantskapet i MOVAR har inngått en intensjonsavtale om etablering av anlegget, og kommunene har gitt sin tilslutning til at MOVAR går inn som eier på vegne av kommunene.

Det vil i denne planen legges til grunn at det planlagte ettersorteringsanlegget blir en realitet. Dersom etableringen av anlegget ikke finner sted, vil planens mål og tiltak måtte justeres.

2.4.2 Utvidelse og modernisering av gjenvinningsstasjonen på Solgård

Det er gjennomført et forprosjekt knyttet til muligheter for modernisering og utvidelse av gjenvinningsstasjonen på Solgård, hvor det hovedsakelig er fokusert på plasseringen og utvidelsesmuligheter. Det er forventet at detaljprosjekteringen vil starte våren 2018, og at alt er ferdigstilt mot slutten av kommende planperiode, anslagsvis i 2020.

3 EVALUERING AV TIDLIGERE MÅL OG TILTAK

Plandokumentet «Samordning av avfallshåndteringen i kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler» ble utarbeidet i 2012 og hadde følgende 6 hovedmål for perioden 2010 til 2021:

1. Redusere restavfallsmengden
2. Øke ressursutnyttelsen av generert avfall
3. Bedre effektiviteten i innsamling og behandling
4. Redusere klimakonsekvenser
5. Øke kundetilfredsheten
6. Bidra til å få miljøgifter ut av kretsløpet

Status for måloppnåelsen for perioden 2010 til 2016:

1. Redusere restavfallsmengden: Målet var å redusere restavfallsmengden med 10 % fra 2010 til 2021. Restavfallsmengden ble redusert med 8 % fra 2010 til 2016, dvs. med 20 kg pr. innbygger pr. år fra 256 til 236. Arbeidet med å redusere restavfallsmengden er dermed i rute.
2. Øke ressursutnyttelsen av generert avfall: Målet var å øke materialgjenvinningen fra 33,6 vektprosent i 2010 til 40 vektprosent innen 2021. (Ved å justere for mengde næringsavfall og inkludere alle avfallstyper er materialgjenvinningsgraden for 2010 beregnet til 30,4 %, ikke 33,6 % som angitt i den tidligere planen). Materialgjenvinningen var til sammenligning 35,6 % i 2016. Materialgjenvinningsgraden har m.a.o. økt med 5,2 prosentpoeng fra 2010 til 2016.
3. Bedre effektiviteten i innsamling og behandling: Det er innført redusert tømmefrekvens i 2 av 5 kommuner i perioden 2010 til 2016 og det er innført bruk av standardiserte oppsamlingsenheter på tvers av kommunegrensene og felles lagerhold for oppsamlingsenheter. Det finnes fortsatt et potensiale knyttet til innføring av mer fleksible innsamlingsruter på tvers av kommunegrensene.
4. Redusere klimakonsekvenser: Det var planlagt å redusere klimagassutslipp med ca. 4 000 tonn CO₂ pr. år som følge av økt kildesortering for materialgjenvinning. De avfallstypene som har størst innflytelse på dette målet er plastemballasje, papp, papir og drikkekartong og klær og sko. Målet er ikke nådd til tross for stor økning i innsamling av plastemballasje fordi det er samlet inn betydelig mindre papp, papir og drikkekartong og fordi innsamling av tekstiler og sko til ombruk i all hovedsak foregår i regi av andre aktører enn MOVAR.
5. Øke kundetilfredsheten: Kundetilfredshetsundersøkelser viser at Renovasjonssektoren i MOVAR og eierkommunene scorer over gjennomsnittet i både 2013 og 2015.
6. Bidra til å få miljøgifter ut av kretsløpet: Målet er å samle inn minst 4 kg farlig avfall pr. innbygger og år innen 2021. Innsamlingen av farlig avfall økte fra 2,9 kg/år pr. innbygger i 2010 til 3,5 kg/år pr. innbygger i 2016. Arbeidet med å få miljøgifter ut av kretsløpet er dermed i rute.

Det er identifisert ti tiltak i dagens plan som er gjennomført i løpet av inneværende planperiode:

- Innføring av et tilnærmet harmonisert hentesystem for husholdningsavfall i kommunene Rygge og Råde som i Moss, Vestby og Våler
- Innføring av mest mulig felles ordlyd i renovasjonsforskriftene til kommunene Rygge og Råde som i Moss, Vestby og Våler
- Utarbeidelse av en felles renovasjonsteknisk norm for renovasjon i kommunene Rygge og Råde som i Moss, Vestby og Våler
- Restavfall går til forbrenning med energigjenvinning, eller behandling med tilsvarende klimagevinst.
- Kildesortert tre-avfall går til energigjenvinning med høy energiutnyttelse*
- Utredning av krav om biogass eller naturgass som drivstoff for renovasjonskjøretøy
- Innføring av utvidet åpningstid på Solgård gjenvinningsstasjon
- Formidling av informasjon med bl.a. økt fokus på kildesortering og miljøfarlig avfall
- Utvidet tilbud innen mottak av farlig avfall (miljøbil)
- Formidling av målrettet informasjon om farlig avfall og småelektronikk

**) Det ble ikke stilt spesifikke krav til dette i anbudet, men avfallet går i dag til energigjenvinning ved anlegg med høy energiutnyttelse.*

Det er identifisert ti tiltak i dagens plan som foreløpig ikke er gjennomført, og som derfor bør vurderes videreført i den nye planperioden:

- Legge til rette for mottak av gjenstander til ombruk på gjenvinningsstasjonene
- Modernisere gjenvinningsstasjonen på Solgård Avfallsplass
- Tilbud om henting av grovavfall
- Mer fleksibel renovasjon over kommunegrensene
- Utarbeidelse av en veileder for nedgravde løsninger
- Utredning av elektronisk henteregistrering
- Tilbud kildesortering for alle fritidseiendommer
- Innføring av helårs fritidsrenovasjon i alle kommuner
- Bedre harmonisering av gebyrgrunnlag, og system for gebyrdifferensiering
- Iverksetting av tiltak for bedre rengjøring av avfallsbeholdere. Dette tiltaket er til vurdering, og må sees i lys av fremtidens avfallssystem.

Det er i tillegg identifisert ytterligere ett tiltak som foreløpig ikke er gjennomført, og som ikke vil inngå i den nye planen:

Det var opprinnelig planlagt å stille krav om EEV, gir- og dekkstrykkindikatorer og økokjørekurs i renovasjonsanbudet til MOVAR. Anskaffelsen ble gjennomført uten at disse kravene ble hensyntatt da tiltakene ble uteglemt i anskaffelsesprosessen. Det skal ikke foretas en ny anskaffelse av renovasjonstjenester i perioden 2017-2021. Dette tiltaket videreføres derfor ikke i den nye planperioden.

En mer detaljert beskrivelse av status for måloppnåelse og gjennomføring av planlagte tiltak for perioden fra 2010 til 2016 finnes i vedlegg 2.

4 RAMMEVILKÅR

Generelt baserer norsk klima- og avfallspolitikk seg på globale avtaler og direktiv fra EU. Sentralt står blant annet FNs rammekonvensjon om klimaendring (Kyotoprotokollen) og EUs ramme- og deponidirektiv for avfall.

Lovverk avfallsbransjen ellers må forholde seg til er Forurensningsloven, Avfallsforskriften og Forskrift om miljørettet helsevern. EU-direktivene implementeres gjennom den nasjonale lovgivningen.

Det henvises til vedlegg 3 for en mer detaljert beskrivelse av gjeldende rammevilkår. Et utsnitt av de mest fremtredende føringene både internasjonalt, nasjonalt og lokalt er gjengitt nedenfor.

4.1 Europeiske føringer

Den 17. desember 2017 kom EU til en foreløpig enighet, som må godkjennes av Rådet og Europaparlamentet, om obligatorisk utsortering av matavfall fra både husholdninger og næringsvirksomheter i medlemslandene innen utgangen av 2023. I tillegg skal det innføres separat innsamling av tekstiler og farlig avfall fra 2025.

For øvrig er de mest sentrale EU-direktivene for avfall:

- EUs rammedirektiv for avfall (2008/98/EC) som setter krav til medlemslandene om å materialgjenvinne eller forberede til ombruk minst 50 % av husholdningsavfallet og minst 70 % av bygg- og anleggsavfallet innen 2020
- EU-direktivet om deponering av avfall (også kalt deponidirektivet og fyllplassdirektivet).

I EU-kommisjonens forslag til reviderte avfallsdirektiver, som ble lagt fram ved utgangen av 2015, forslås nye og reviderte mål for materialgjenvinning av avfall. Noen av forslagene er:

- 65 prosent materialgjenvinning av husholdningsavfall innen 2030
- 75 prosent materialgjenvinning av emballasjeavfall innen 2030
- Krav til å iverksette tiltak for avfallsreduksjon, f.eks. mht. bygningsavfall og matavfall.

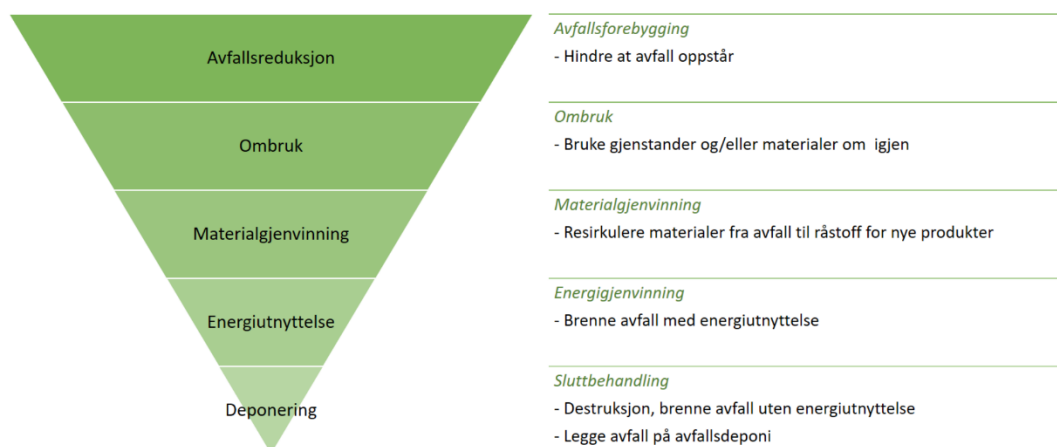
Klima- og miljødepartementet (KLD) sier i et notat om prioriterte EU/EØS-saker i 2017 at forslag til reviderte EU-avfallsregelverk i hovedsak ivaretar norske interesser på en god måte.

Effektiv utnyttelse av avfall som råvare er for øvrig i tråd med EUs nærhetsprinsipp og EØS-relevante politikkpakke for sirkulær økonomi. Klimaavtalen fra Paris i 2015 legger til rette for å involvere kommuner og fylkeskommuner sterkere i klimaarbeidet. For en kommune som vil følge opp disse målsettingene vil det kunne være avgjørende å ha styring av bruken av avfallsressurser som oppstår lokalt, hvis målet er en koordinert og målrettet omstilling til et lavutslippssamfunn.

4.2 Nasjonale føringer

I den nasjonale avfallspolitikken står «Avfallshierarkiet» sentralt. Avfallshierarkiet er vist gjennom avfallspyramiden under, og gjengir en prioritert rekkefølge for avfallshåndteringen.

Avfallspyramiden

Figur 5: Avfallspyramiden viser den nasjonale prioriteringen for avfallshåndtering

Regjeringen la sommeren 2017 fram stortingsmelding 45 (2016-2017) «Avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulær økonomi». I meldingen legges det opp til en politikk for sirkulær økonomi, hvor økonomi, forbruk, ressurser og arbeidskraft ses i sammenheng. Planen er en videreføring av tidligere avfallspolitikk, og krever i tillegg at kommunene skal legge til rette for utsortering av plast og matavfall i tråd med EUs mål.

Med bakgrunn i utviklingen i avfallsmengder de senere år er det prioritert følgende strategiske satsningsområder:

- Forebygging av avfall
- Bedret kunnskap om miljøeffekter av produkter gjennom produktenes livsløp
- Reduksjon av matavfallsmengden, bygg- og anleggsavfall, EE-avfall, tekstiler
- Økt materialgjenvinning (f. eks. for tekstiler, mat-, plast-, bygg- og anleggsavfall)
- Farlig avfall (innstramning av regelverk mv.)

4.3 Nasjonalt regelverk

Den viktigste loven for håndtering av avfall er Forurensningsloven. Lovens formål er å verne det ytre miljø mot forurensning og å redusere eksisterende forurensning. Videre er lovens formål å redusere mengden av avfall og å fremme en bedre behandling av avfall.

Forurensningslovens kapittel 5 regulerer kommunenes plikter og øvrige forhold som gjelder avfallshåndtering. De mest sentrale bestemmelsene for innsamling av avfall er:

- Forurensningslovens § 28 om forbud mot forsøpling
- Forurensningslovens § 29 3. ledd om kommunens plikt til å ha anlegg for mottak eller behandling av husholdningsavfall
- Forurensningslovens § 30 1.ledd om kommunens plikt til å sørge for innsamling av husholdningsavfallet

Den viktigste forskrift for avfallshåndtering er Avfallsforskriften, som angir relativt konkrete bestemmelser om håndtering av ulike typer spesifisert avfall (EE-avfall, husholdningsavfall, farlig avfall, dekk mv.), ulike refusjonsordninger, krav til etablering og drift av retursystemer, krav til behandling (deponering, forbrenning etc) mv.

Avfallsforskriften er i realiteten en samling av tidligere enkeltforskrifter som regulerte avfallshåndtering. Kapittel 1 omhandler EE-avfall (elektrisk og elektronisk avfall), og fastslår bla. at kommunene har plikt til å sørge for at det eksisterer tilstrekkelig tilbud for mottak av EE-avfall. Avfallsforskriftens kapittel 9 omhandler deponering av avfall, og § 9-4 fastslår forbud mot deponering av biologisk nedbrytbart avfall.

Den 05.09.17 ble det fastsatt endring i avfallsforskriftens kapittel 2 som gjelder kommunens ansvar for mindre fritidsbåter. Fra 01.10.17 har kommunene plikt til å ta imot båter inntil 15 fot vederlagsfritt. Kommunen skal sørge for at det finnes et tilbud på et kommunalt eller interkommunalt mottak, eller at det inngås en avtale med andre aktører som sørger for avfallsmottak. Det må også etableres nødvendige avtaler med transportører og behandlingsanlegg. Stortinget har vedtatt at det skal etableres en statlig tilskuddsordning for mottak av fritidsbåter, og kommunene kan søke om tilskudd for å dekke hele eller deler av kostnadene knyttet til mottak, transport og behandling. Avfallsanlegg som er forhåndsgodkjent kan få tilskudd til å behandle større fritidsbåter opp til 3 tonn og inntil 15 meter skroglengde (49,5 fot). Kommunale og interkommunale avfallsanlegg som ønsker å motta større båter, og har nødvendig tillatelse fra Fylkesmannen til å behandle båter, kan også søke om forhåndsgodkjenning som tilskuddsmottaker.

4.4 Lokale føringer

4.4.1 Kommunale renovasjonsforskrifter

Forskriftene har som formål å sikre en hensiktsmessig, miljømessig og hygienisk forsvarlig oppbevaring, innsamling og transport av husholdningsavfall som fremmer kildesortering og gjenvinning i kommunene i Mossregionen.

4.4.2 Klima- og energiplaner

Moss kommune vedtok i 2010 «Energi- og klimaplan for Moss kommune». Planen henviser til plandokumentet «Samordning av avfallshåndteringen i kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler for konkret handlingsplan innen avfallsområdet.

Rygge kommune vedtok i 2010 «Klima-/Energiplan for Rygge kommune 2010-2018». Planen inneholder to hovedmål knyttet til forbruk og avfall. Det ene hovedmålet er å redusere total avfallsmengde og øke materialgjenvinningsgraden til 75 %. Det andre hovedmålet retter seg mot kommunen som organisasjon, hvor målet er å få på plass miljøvennlige retningslinjer for innkjøp og oversikt over eget forbruk/avfall.

Råde kommune har vedtatt en «klima- og energihandlingsplan 2009-2012» Planen inneholder ingen foreslåtte tiltak vedrørende avfallshåndteringen.

Vestby og Våler kommune har ingen vedtatte klima- eller energiplaner.

Både Moss, Rygge og Råde og Vestby kommune er i gang med å utarbeide nye klima- og energiplaner.

4.4.3 MOVARs strategiske plan

I den strategiske planen til MOVAR for perioden 2017-2020 er det beskrevet syv punkter som angir det miljøpolitiske fokuset:

- Det er en grunnleggende forutsetning at MOVAR skal tilfredsstillende gjeldende lover, forskrifter, konsesjoner og tillatelser.
- MOVARs virksomhet skal være basert på kretsløpstankegangen. Avfall skal i størst mulig grad innsamles og utnyttes som en ressurs.
- Hensyn til miljøet skal vektlegges i selskapets innkjøpsprosesser.
- Bygninger og anlegg skal driftes energieffektivt, og energi og drivstoff bør i størst mulig grad baseres på fornybar energi.
- Våtorganisk avfall og slam skal utnyttes til klimanøytral energiproduksjon, og deretter benyttes som en ressurs innen jordproduksjon eller landbruk.
- Virksomheten skal drives etter prinsippet kontinuerlig forbedring, hvor hensynet til miljøet skal vektles høyt sammen med økonomi og samfunnsansvar.
- Miljøpolitikken skal være en aktiv del av vår kommunikasjon.

Illustrasjon: Gjenvinningsstasjonen på Solgård

5 MÅL, DELMÅL OG TILTAK

På bakgrunn av rammevilkårene og status for avfallshåndteringen i de fem kommunene, er det utarbeidet seks hovedmål med tilhørende delmål og tiltak for gjennomføring i planperioden. Hovedmålene er:

1. Redusere mengden restavfall
2. Øke ombruksandelen i regionen
3. Øke materialgjenvinningsgraden til 40 %
4. Øke innsamlingen av farlig avfall og småelektronikk
5. Effektivisere renovasjonstjenestene
6. Tilby innbyggerne brukervennlige renovasjonstjenester

Det legges opp til å videreføre flere av tiltakene fra den tidligere planen, samtidig er målene og tiltakene rettet mot en omstilling knyttet til kildesortering av matavfall, etablering av det nye ettersorteringsanlegget og utvidelse av Solgård avfallsplass.

Enkelte av tiltakene som er beskrevet i kapittel 5 er kostnadskrevenende, mens andre tiltak kan gjennomføres uten vesentlige økonomiske konsekvenser. Dersom de stipulerte kostnadene pr. tiltak er av en slik størrelsesorden at de kan medføre en økning av renovasjonsgebyret på 7 % eller mer, i tillegg til konsumprisindeksen, skal tiltaket avklares med den eller de kommunene gjelder for før arbeidet med å iverksette tiltaket igangsettes.

Mål 1: Redusere mengden restavfall

Hver innbygger i Mosseregionen genererte i gjennomsnitt 479 kg/år husholdningsavfall i 2016, hvorav 236 kg/år restavfall. Restavfallsmengden utgjør i dag tilnærmet halvparten av alt husholdningsavfall, og kan reduseres gjennom avfallsminimering, mer ombruk av for eksempel tekstiler og økt kildesortering for materialgjenvinning.

Tiltak 1: Gjennomføre minst to målrettede kampanjer f.eks. for reduksjon av unødig matavfall (matsvinn) og mot plastavfall (unødvendige engangsprodukter) i planperioden.

Matsvinn/matavfall er både klima- og miljøbelastende, og innebærer etiske utfordringer, i tillegg til at matavfall er relativt kostbart å avhende. Det er derfor mange gode grunner til å redusere matavfallet til et minimum.

Det foreligger ikke konkrete data for hvor mye matavfall innbyggerne i kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler genererer, men erfaringer fra andre kommuner viser at hver innbygger i gjennomsnitt genererer 90-100 kg/år. Avfallsanalysen 2018, se tiltak 11 under mål 2, vil fremskaffe data om hvor mye matavfall som faktisk genereres.

Erfaringsdata fra andre norske kommuner viser at ca. halvparten av matavfallet består av matrester som kunne vært spist, dvs. nyttbart matavfall som for eksempel rester av brød, ris, pasta osv., mens den andre halvparten er matavfall i form av skrell, skall, kaffegrut, bein, osv. Dette innebærer at restavfallet kan reduseres med anslagsvis 40-50 kg pr. innbygger pr. år dersom innbyggerne slutter å kaste nyttbart matavfall. Holdningsskapende kampanjer som stimulerer innbyggerne til å redusere matavfallsmengden til et minimum gjennom smarte og godt planlagte innkjøp, og økt bruk av restemat skal derfor prioriteres i planperioden.

En annen kategori avfall som bør reduseres til et minimum er engangsprodukter, og redusert mengde avfall i form av engangsprodukter i plast vil bidra til å:

- Redusere klimabelastningen fra avfallshåndteringen.
- Redusere de totale avfallsmengdene.
- Redusere sannsynligheten for forsøpling med tilhørende dannelse av mikroplast i jord og sjø. Gjelder spesielt emballasje på mat og drikke som inntas i offentlige rom.

Holdningsskapende kampanjer som stimulerer innbyggerne til å unngå engangsprodukter av plast og redusere mengden plastavfall gjennom å kjøpe artikler av andre materialkvaliteter skal derfor prioriteres i planperioden.

Tiltak 2: Samarbeide med veldedige organisasjoner i regionen om å øke innsamlingen av tekstiler til ombruk for å redusere mengden tekstiler i restavfallet.

Flere veldedige organisasjoner har etablert innsamlingsløsninger for tekstiler. Et samarbeid med disse organisasjonene, for eksempel i forhold til kommunikasjons- og holdningsskapende kampanjer vil kunne bidra til en økt bevissthet rundt behovet og muligheten for å kanalisere tekstilavfallet bort fra restavfallsbeholderen. Det bør blant annet tydelig kommuniseres at det er ønskelig at også ødelagte tekstiler leveres til ombrukscontainerne.

Tiltak 3: Utrede alternative metoder for innsamling av tekstiler, blant annet muligheten for utsortering av tekstiler fra avfall som leveres til maskinelt ettersorteringsanlegg.

Det er flere grunner til at det er ønskelig at tekstiler ikke havner i restavfallet. En av årsakene er at ombruk bidrar til avfallsreduksjon og klima- og miljømessige besparelser. Maskinelle ettersorteringsanlegg for restavfall er ikke designet for håndtering av tekstilavfall. Tekstilene kan sette seg fast og skape driftsproblemer i anlegget. Det bør derfor gjøres en målrettet innsats for å kanalisere tekstiler ut av restavfallsstrømmen for å klargjøre avfallet for maskinell ettersortering, jfr. punkt 2.4.1 om etablering av felles ettersorteringsanlegg i Østfold.

Det skal utredes muligheter for innsamling/utsortering av tekstiler som ikke leveres til ombruk, se tiltak 2, og som derfor havner som avfall. Det bør f.eks. ses på muligheten for innsamling av tekstiler via miljøbilen og/eller muligheten for å etablere en henteordning av tekstiler ved husstanden gjennom innsamling av tekstiler i egen farget pose.

MÅL 2: Øke ombruksandelen i regionen

Ombruk av brukbare gjenstander bidrar både til avfallsreduksjon, god ressursutnyttelse og klima- og miljøbesparelser. Det bør derfor arbeides for å tilrettelegge for økt ombruk både på MOVARS gjenvinningsstasjoner og i regionen som helhet i planperioden. Målet er at økt ombruk skal bidra til å redusere de totale mengdene grovavfall som leveres til gjenvinningsstasjoner.

Tiltak 4: Kommunene skal gjennomføre målrettede informasjonskampanjer for å påvirke innbyggerne til å redusere mengden grovavfall gjennom å låne, leie, kjøpe, reparere og selge brukte produkter i stedet for å kjøpe nye produkter

Kjøp av kvalitetsartikler bidrar til avfallsreduksjon ved at kvalitetsartikler har lenger holdbarhet. Kjøp av brukte gjenstander reduserer behovet for produksjon av nye varer, i tillegg til at de brukte gjenstandene får forlenget levetid framfor å ende opp som avfall. Produkter som man kun har behov for en sjelden gang kan lånes eller leies.

Tiltak 5: Kartlegge hvilke produkter som kommer inn på gjenvinningsstasjonen som egner seg for ombruk

Det sorteres i dag ut sykler og paller til ombruk på gjenvinningsstasjonene. Det skal kartlegges hvilke andre avfallstyper som kommer inn på gjenvinningsstasjonene som egner seg for ombruk.

Tiltak 6: Kartlegge aktører som formidler brukte produkter i Mosseregionen, og vurdere å inngå avtaler for uthenting fra gjenvinningsstasjonene.

Det vil være hensiktsmessig å se på muligheten for å inngå avtaler med aktører som kan nyttiggjøre seg de produktene som leveres på gjenvinningsstasjonene som egner seg for ombruk.

Tiltak 7: Vurdere om det er hensiktsmessig å etablere en «restekasse» for brukbare produkter som leveres på gjenvinningsstasjonene

Det skal i forlengelsen av tiltak 5 og 6 vurderes om det er hensiktsmessig å etablere en «restekasse» (container) for brukbare produkter som leveres på gjenvinningsstasjonene, f.eks. stoler, bord og treverk som egner seg til ombruk.

Mål 3: Øke materialgjenvinningsgraden til 40 %

Det planlagte ettersorteringsanlegget for restavfall er forventet ferdigstilt innen utgangen av 2021. I det nye anlegget er det lagt opp til at matavfall skal sorteres ut i egne poser. Det anses ikke som hensiktsmessig å innføre en midlertidig ordning for utsortering av matavfall i perioden 2018-2021. Uten utsortering av matavfall anses det som lite sannsynlig å oppnå en materialgjenvinningsgrad på 55 % i henhold til EUs mål for 2025. Matavfall har relativt høy vekt, og utgjør derfor en vesentlig andel av vekten på avfallet som samles i restavfallsbeholderen. Målet er derfor satt til 40% materialgjenvinning for den kommende planperioden. Etter at ettersorteringsanlegget er etablert bør dette målet heves betraktelig i tråd med nasjonale og europeiske mål.

Delmål 3.1: Fremskaffe ny kunnskap om avfallsets sammensetning

Det foreligger i dag ikke dokumentasjon på sammensetningen av de ulike avfallstypene som genereres i Mosseregionen. En oversikt over avfallstyper og –mengder som kastes vil gi et godt grunnlag for å iverksette tiltak for å redusere avfallsmengden. I tillegg vil dokumentasjon på sammensetning av avfallet være nyttig i forbindelse med planlegging av et eventuelt ettersorteringsanlegg for restavfall, og relevant innsamlingsmateriell knyttet til dette. Kommunene i Mosseregionen skal derfor fremskaffe bedre kunnskap om sammensetningen av avfallet i planperioden.

Tiltak 8: Gjennomføre minst to avfallsanalyser i planperioden, hvorav den første i 2018.

Det skal gjennomføres en avfallsanalyse i 2018. Avfallsanalysen skal gjennomføres slik at den gir et representativt bilde av sammensetningen av husholdningsavfallet i regionen, dvs. hvilke avfallstyper og -mengder som genereres av innbyggerne i Mosseregionen. Andelen feilsortert materiale skal dokumenteres, herunder mengden grovavfall, farlig avfall, EE-avfall, plastemballasje samt papp, papir og drikkekartong og glass- og metallemballasje i restavfallet, dvs. sammensetningen av restavfallet. I tillegg skal andelen feilsortert materiale i beholdere for plastemballasje, papp, papir og drikkekartong, samt glass- og metallemballasje, undersøkes.

Delmål 3.2: Innføre kildesortering av matavfall innen 2022

Det foreligger ikke konkrete data for hvor mye matavfall innbyggerne i kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler genererer. Erfaringer fra andre kommuner viser at hver innbygger i gjennomsnitt genererer 90-100 kg/år, noe som tilsier at tilrettelegging for kildesortering av matavfall vil bidra til å øke materialgjenvinningsgraden betydelig.

Tiltak 9: Tilrettelegge for kildesortering av matavfall innen utgangen av 2021.

Det skal tilrettelegges for kildesortering av matavfall i Mosseregionen. Ordningen skal i utgangspunktet tilpasses ettersorteringsanlegget for restavfall. Dersom anlegget ikke skulle bli en realitet skal det tilrettelegges for et alternativt opplegg for kildesortering av matavfall innen utgangen av planperioden.

Delmål 3.3: Øke kildesorteringen av papp, papir og drikkekartong, glass-, metall- og plastemballasje

Papp, papir og drikkekartong; Kildesortert papp, papir og drikkekartong selges i dag til et velfungerende marked for materialgjenvinning, mens papp, papir og drikkekartong som kastes i restavfallet går til energiutnyttelse. Det skal derfor settes inn tiltak for å få innbyggerne til å kildesortere enda mer papp, papir og drikkekartong på anvist måte. Dette vil bidra til mer miljø- og kostnadseffektiv ressursutnyttelse.

Glass- og metallemballasje; I perioden fram til oppstart av det planlagte ettersorteringsanlegget, bør det settes inn tiltak for å redusere mengden glass- og metallemballasje i restavfallet. Dette vil bidra til å øke materialgjenningsgraden i perioden, og det vil danne grunnlag for gode driftsbetingelser for det nye ettersorteringsanlegget, da glass- og metallemballasjen medfører slitasje på anlegget og kan medføre kuttskader på ansatte som betjener anlegget.

Plastemballasje; I planperioden bør det settes inn tiltak for å øke renheten på utsortert plastemballasje slik at mest mulig kan materialgjenvinnes. Det bør også settes inn tiltak for å hindre at uønskede plastavfallsfraksjoner havner i oppsamlingsenhetene som benyttes til innsamling av plastemballasje. Dette vil bidra til mer miljø- og kostnadseffektiv ressursutnyttelse.

Ettersom det foreløpig ikke er gjennomført avfallsanalyser i Mosseregionen, er det vanskelig å fastslå potensialet for økt kildesortering for hver avfallstype. Det må likevel forventes at det finnes et økt utsorteringspotensial. For å få en indikasjon på potensialet som finnes, er resultatene fra avfallsanalysen gjennomført i Romerike avfallsfordling IKS (ROAF)-området i 2016, gjengitt i tabellen nedenfor. Tallene i tabellen nedenfor indikerer at det bør være mulig å sortere ut mer papp, papir og drikkekartong og glass- metall- og plastemballasje for kommunene i Mosseregionen.

	Til materialgjenvinning MOVAR 2016 (kg/innb.)	Til materialgjenvinning Iht. ROAFs årsrapport 2016 (kg/innb.)	I restavfallet iht. ROAFs avfallsanalyse 2016 (kg/innb.)	Totale mengder 2016 (potensiale) ROAF
Papp, papir og drikkekartong	54	55	16	71
Glass- og metallemballasje	17	11	9	20
Plastemballasje	8	11		24 *)

Tabell 2: Mengde utsortert avfall (kg/innb.) i 2016 for utvalgte avfallstyper i MOVAR-kommunene, samt resultater fra avfallsanalyse gjennomført i Romerike avfallsfordling IKS (ROAF)-området i 2016.

*) *potensiale i restavfall, fremkommer fra ROAFs plukkanalyse*

Tiltak 10: Fastsette mål for utsortering av feilsortert avfall til materialgjenvinning.

På bakgrunn av resultatene fra avfallsanalysen i 2018 skal det settes mål for hvor stor prosentandel av det feilsorterte avfallet som skal sorteres ut til materialgjenvinning.

Tiltak 11: Optimalisere beholderstørrelsene for de ulike avfallstypene

Renovasjonssektoren i MOVAR skal sørge for en gjennomgang av innbyggernes beholdere for de ulike avfallstypene. Målet er at alle innbyggerne skal ha tilstrekkelig kapasitet på beholderne de har til rådighet til å kildesortere avfallet på anvist måte.

Tiltak 12: Gjennomføre minst én målrettet informasjonskampanje årlig

Hvert år skal det gjennomføres minst én målrettet informasjonskampanje som fokuserer på økt utsortering av ulike avfallstyper. Etter gjennomført avfallsanalyse bør kampanjen baseres på resultatene fra denne analysen.

Tiltak 13: Innføre kildesortering for alle fritidseiendommer

Det skal innføres kildesortering for alle fritidseiendommer i MOVAR-kommunene med innsamling av de samme avfallstypene som for husstandene i kommunene.

Tiltak 14: Utarbeide målrettet informasjon til alle som flytter til kommunene i regionen

Det skal utarbeides et hensiktsmessig informasjonsmateriell om renovasjonsordningen som skal distribueres til alle nyinnflyttede i MOVAR-kommunene for at alle skal ha forutsetning for å sortere eget avfall på anvist måte.

Mål 4: Øke innsamlingen av farlig avfall og småelektronikk

Innhold av farlig avfall i villfyllinger og i uønskede avfallsstrømmer skal reduseres. Konkrete mål for innsamling av farlig avfall skal fastsettes etter at resultater fra Avfallsanalysen 2018 foreligger.

Tiltak 15: Gjennomføre målrettede informasjonstiltak om farlig avfall og småelektronikk

Det skal iverksettes målrettede informasjonstiltak om farlig avfall og småelektronikk for å øke oppslutning om miljøbilen og derigjennom redusere innslag av disse avfallstypene i andre avfallsstrømmer.

Tiltak 16: Vurdere å utvide tilbudet om innsamling av farlig avfall og småelektronikk

Vurdere å innføre nye tjenester for å øke innsamlingen av farlig avfall og småelektronikk, for eksempel helautomatiske mottak for disse avfallstypene. Dersom vurderingen tilsier det, kan tilbudet utvides.

Tiltak 17: Videreutvikle miljøbilen

Innsamling av farlig avfall og småelektronikk via miljøbilen skal videreføres og utvikles for å øke innsamlingen av dette avfallet. Renovasjonssektoren i MOVAR skal gjøre tjenesten enda bedre kjent gjennom kommunikasjonstiltak og tilpasse kjørerutene og tilbudet ut fra innbyggernes behov.

Illustrasjon 1: Miljøbilen (bringeordning)

Mål 5: Effektivisere renovasjonstjenestene

Effektivitet på renovasjonstjenestene skal måles gjennom undersøkelser som sammenligner systemeffektiviteten med tilsvarende virksomheter som renovasjonssektoren i MOVAR.

Delmål 5.1: Tilrettelegge for nye teknologiske løsninger

Det skal tilrettelegges for nye teknologiske løsninger som reduserer saksbehandlingstid tilknyttet avfallsløsninger for nye boliger til et minimum.

Tiltak 18: Vurdere elektronisk henteregistrering

Det skal vurderes fordeler og ulemper ved innføring av elektronisk henteregistrering. Elektronisk henteregistrering kan både benyttes til registrering av hvorvidt en beholder er tømt til riktig tidspunkt, men kan også knyttes opp mot vektbasert registrering av avfallet i beholderen. Elektronisk henteregistrering har derfor et potensiale til å bidra til både økt kundetilfredshet og mindre miljøbelastning knyttet til at beholdere tømmes ved behov.

Delmål 5.2: Optimalisere innsamlingen og mottak av avfall

Det skal tilrettelegges for en mest mulig optimal drift av gjenvinningsstasjonene, og det skal arbeides for at innsamling av avfall gjennomføres på en så effektiv og miljømessig skånsom måte som mulig.

Det skal vurderes å optimalisere hentefrekvensen for avfall.

Tiltak 19: Optimalisere innsamlingsrutene

Renovasjonssektoren i MOVAR skal vurdere om gjeldende avtaler med kommunene og med renovasjonsselskap åpner for å optimalisere innsamlingsrutene på tvers av kommunegrenser for å redusere ressursbruk tilknyttet henting av avfall.

Det skal vurderes om tiltaket vil være tidsbesparende, og om det kan bidra til at innsamlingen foregår på en mer klima- og miljøvennlig måte. Det er en forutsetning at tiltaket gjennomføres slik at gebyrfordelingen blir riktig for den enkelte kommune, dvs. i overenstemmelse med kapittel 15 om gebyrer i «Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall» (Avfallsforskriften).

Det skal også vurderes å innføre krav om av renovatører/leverandører av renovasjonstjenester skal angi volum/nivå på avfall ved tømning av nedgravde avfallsbeholdere for å få et bedre beslutningsgrunnlag for å spesifisere frekvens for henting av slikt avfall.

Tiltak 20: Fordele innsamlingsområdene på minst to uavhengige driftsorganisasjoner

Renovasjonssektoren i MOVAR skal ved utlysning av nye innsamlingskontrakter ha fokus på at beredskap knyttet til konkurrisiko er ivaretatt.

Ved fortsatt konkurranseutsetting av renovasjonstjenester skal det vurderes å fordele kontraktene på minst to uavhengige driftsorganisasjoner for å sikre robust leveringssikkerhet.

Tiltak 21: Optimalisere hentefrekvensen for ulike avfallstyper

Renovasjonssektoren i MOVAR skal sørge for å optimalisere hentefrekvensen og beholderstørrelse for ulike avfallstyper i tråd med innbyggernes behov for henting, herunder vurdere å innføre tømning av beholdere for glass- og metallemballasje hver 8. uke i stedet for hver 4./6. uke som i dag og tømning av restavfallsbeholderne i alle kommuner hver 2. uke der det er hensiktsmessig. Eventuell endring legges inn i neste kontraktsperiode, dvs. fra 2021.

Dette tiltaket vil bidra til å effektivisere innsamlingsløsningen, samtidig vil dette bidra til at innsamlingen foregår på en mer klima- og miljøvennlig måte.

Tiltak 22: Optimalisere driften av gjenvinningsstasjonene

Renovasjonssektoren i MOVAR skal sørge for at gjenvinningsstasjonene driftes mest mulig optimalt, herunder at minst mulig avfall fra gjenvinningsstasjonene går til energiutnyttelse og deponering.

Tiltak 23: Utarbeide veileder for nedgravde avfallsløsninger

Det skal utarbeides standardiserte krav til nedgravde avfallsløsninger gjennom en felles, skriftlig veileder. Mulighetene for å etablere nedgravde avfallsløsninger skal formidles til innbyggere, kommuner og utbyggere.

Tiltak 24: Stimulere til hjemmekompostering av hageavfall i egen hage

Renovasjonssektoren i MOVAR og kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler skal gjennom målrettede kommunikasjons- og holdningsskapende tiltak stimulere innbyggerne til å redusere behovet for transport av hageavfall ved at de hjemmekomposterer hageavfall.

Mål 6: Tilby innbyggerne brukervennlige renovasjonstjenester

Renovasjonssektoren i MOVAR og kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler skal tilby innbyggerne gode og brukervennlige tjenester innenfor en forsvarlig økonomisk ramme. Utviklingen i kundetilfredshet skal måles gjennom brukerundersøkelser. Målet er at innbyggerne i Mossregionen fortsetter å være godt fornøyd med tjenestetilbudet og servicenivået.

Delmål 6.1: Utvide tjenestetilbudet

Tiltak 25: Modernisere gjenvinningsstasjonen på Solgård

Over 43 % av innbyggernes avfall blir levert til ulike mottaksanlegg, hvorav de største mengdene til Solgård gjenvinningsstasjon. I forbindelse med moderniseringen av Solgård gjenvinningsstasjon skal det tilrettelegges for at levering og sortering av avfall blir enklere for innbyggerne. Etter planen skal Solgård gjenvinningsstasjon moderniseres for ca. 30 millioner kroner i løpet av 2020.

Tiltak 26: Vurdere å videreutvikle ordningen for mottak av fritidsbåter på Solgård avfalls plass

Det er etablert en egen ordning for innsamling av små fritidsbåter. Fritidsbåter inneholder ofte farlig avfall i form av EE-avfall og skumprodukter. Det skal vurderes om ordningen for mottak av fritidsbåter skal utvides, f.eks. til å omfatte mottak av større båter enn 15 fot. Det skal tilrettelegges for brukervennlig og effektivt mottak, mellomlagring og behandling av de utrangerte fritidsbåtene på Solgård avfalls plass.

Illustrasjon: Renovasjonsbiler på oppdrag fra MOVAR

Tiltak 27: Utrede om det skal tilbys henting av grovavfall

Det skal utredes om det skal tilbys henting av grovavfall, og det skal eventuelt etableres en prøveordning for dette. Tømming av grovavfall kan f.eks. tilbys som enkeltbestilling mot vederlag dersom man ønsker å målrette tiltaket i tråd med forurensner-betaler-prinsippet. Erfaringer fra Stavanger kommune tilsier at henting av grovavfall, inkl. juletrær, vil medføre en kostnad på ca. 50-100 kroner pr. abonnent pr. år.

I henhold til Forurensningslovens § 27 er grovavfall fra husholdninger en del av husholdningsavfallet. Lovens § 30 fastslår at innsamling og håndtering av husholdningsavfall ikke er tillatt uten kommunens samtykke. På bakgrunn av dette vil det være hensiktsmessig at det etableres innsamling av grovavfall i regi av renovasjonssektoren i MOVAR.

Tiltak 28: Innføre helårs henteordning for alle fritidseiendommer

Mosseregionen har over 4 500 fritidseiendommer, noe som medfører en betydelig ekstra mengde husholdningsliknende avfall målt i forhold til avfall fra husholdningene i Mosseregionen. Avfallet fra fritidseiendommene bør kildesorteres på samme måte som ordinært husholdningsavfall slik at ressursene i avfallet blir utnyttet på en mest mulig klima- og miljøvennlig måte. Det skal derfor innføres helårs renovasjon fra alle fritidseiendommer i Mosseregionen.

Tiltak 29: Vurdere å tilby rengjøring av avfallsbeholdere

Bruk av avfallsbeholdere medfører noe tilgrising fra avfallet til beholderne, og kildesortering av matavfall i separate poser kan medføre økt tilgrising av avfallsbeholdere. Renhold av beholderne er abonnentenes ansvar. En del innbyggere foretrekker å kjøpe renholdstjenester fremfor å utføre renhold selv. Det skal derfor vurderes og eventuelt tilbys rengjøring av avfallsbeholdere for eiendommer i Mosseregionen.

Tiltak 30: Vurdere å inkludere levering av avfall til gjenvinningsstasjonene i renovasjonsgebyret

Muligheten for å gjøre levering av avfall til gjenvinningsstasjonen gratis for innbyggerne skal vurderes og eventuelt gjennomføres i planperioden. Dette tiltaket vil kunne bidra til å redusere antall villfyllinger, i tillegg til at det kan øke kundetilfredsheten blant innbyggerne. Erfaringer fra andre norske kommuner tilsier at inkludering av levering av avfall til gjenvinningsstasjonene i renovasjonsgebyret vil medføre at renovasjonsgebyret øker med ca. 100 kroner pr. abonnent.

Delmål 6.2: Ha et akseptabelt gebyrnivå

Tiltak 31: Gebyrnivået skal stå i forhold til tjenestenivået.

Renovasjonssektoren i MOVAR skal sørge for at gebyrgrunnlaget er riktig i forhold til de renovasjonstjenestene innbyggerne har tilgang på, og innenfor selvkostprinsippet. Det skal tilstrebes at gebyrnivået ikke skal overskride gjennomsnittsnivå i Kostra.

Tiltak 32: Avvikle avtalene om hjemmekompostering av matavfall

Det skal innføres en ny, standard ordning for kildesortering av matavfall i Mosseregionen som innebærer at matavfallet omdannes til biogass og biogjødsel. På den måten tar man vare på både energi- og gjødselpotensialet i matavfallet. Ved kompostering av matavfall produserer man et gjødselprodukt, mens energien i matavfallet går tapt, noe som tilsier at kompostering er mindre energi- og ressurseffektivt enn biologisk omdanning til biogass og biogjødsel. Avtalene om varmkompostering av matavfall skal derfor vurderes avviklet når det innføres en ny, standard ordning for kildesortering av matavfall i regionen.

6 OPPSUMMERING AV TILTAK

Oversikt over planlagte tiltak sortert etter mål:

	Beskrivelse av tiltak	Praktiske tiltak	Kommunikasjons-tiltak	Adm. tiltak	Kostnadsnivå (kr) for tiltak *)
1	Redusere mengden restavfall				
1	Gjennomføre minst to informasjonskampanjer om mat- og plastavfall		x		500 000
2	Samarbeide med veldedige organisasjoner om innsamling av tekstiler		x	x	0
3	Utrede alternative metoder for utsortering av tekstiler fra restavfallet			x	200 000
	Merkostnad for å redusere mengden restavfall (kostnad pr. innb. pr. år)				Ca. 10 kr
2	Øke ombruksandelen i regionen				
4	Gjennomføre informasjonskampanjer om grovavfall/EE-avfall		x		500 000
5	Kartlegge hvilke ombruksartikler som kommer inn på gjenvinningsstasjonen	x		x	100 000
6	Vurdere å videreformidle brukte gjenstander fra gjenvinningsstasjonene			x	0
7	Vurdere å sortere ut brukbare produkter som leveres på gjenvinningsstasjonene	x		x	0
	Merkostnad for økt ombruksandel i regionen (kostnad pr. innb. pr. år)				Ca. 10 kr
3	Øke materialgjenvinningsgraden til 40 %				
8	Gjennomføre minst to avfallsanalyser	x		x	600 000
9	Tilrettelegge for kildesortering og CO2-nøytral gjenvinning av matavfall			x	1 200 000
10	Fastsette mål for utsortering av feilsortert avfall til materialgjenvinning			x	0
11	Optimalisere beholderstørrelsene for kildesortering av ulike avfallstyper	x		x	500 000
12	Gjennomføre minst én målrettet informasjonskampanje årlig		x		500 000
13	Innføre kildesortering for fritidseiendommer	x	x	x	200 000
14	Utarbeide informasjon om avfallssystemet til alle som kjøper eiendom i regionen		x	x	100 000
	Merkostnad for å øke materialgjenvinningsgraden til 40 % (kostnad pr. innb. pr. år)				Ca. 40 kr

*) Kostnader utover allerede budsjetterte kostnader

	Beskrivelse av tiltak	Praktiske tiltak	Kommunikasjons-tiltak	Juridiske og adm. tiltak	Kostnadsnivå for tiltak *)
4	Øke innsamlingen av farlig avfall og småelektronikk				
15	Gjennomføre informasjonstiltak om farlig avfall og småelektronikk		x		500 000
16	Vurdere å utvide tilbudet om innsamling av farlig avfall og småelektronikk	x	x	x	300 000
17	Videreutvikle miljøbilen	x	x	x	600 000
	Merkostnad for å øke innsamlingen av farlig avfall og småelektronikk (kostnad pr. innbygger pr. år)				Ca. 20 kr
5	Effektivisere renovasjonstjenestene				
18	Utarbeide veileder for nedgravde avfallsløsninger			x	300 000
19	Vurdere innføring av elektronisk henteregistrering			x	200 000
20	Vurdere å optimalisere innsamlingsrutene på tvers av kommunegrensene			x	0
21	Vurdere å fordele innsamlingsområdene /-kontraktene på minst to uavhengige driftsorganisasjoner / leverandører			x	0
22	Optimalisere hentefrekvens for ulike avfallstyper	x	x	x	0
23	Optimalisere driften av gjenvinningsstasjonene	x		x	200 000
24	Stimulere til hjemmekompostering av hageavfall i egen hage		x		0
	Merkostnad for å effektivisere renovasjonstjenestene (kostnad/innb./år)				Ca. 10 kr
6	Tilby innbyggerne brukervennlige renovasjonstjenester				
25	Modernisere gjenvinningsstasjonen på Solgård	x	x	x	30 000 000
26	Vurdere å videreutvikle ordningen for mottak av fritidsbåter på gjenvinningsstasjonen på Solgård	x		x	200 000
27	Utrede om det skal tilbys henting av grovavfall	x	x	x	100 000
28	Innføre helårs henteordning for alle fritidseiendommer	x	x	x	400 000
29	Vurdere å tilby rengjøring av avfallsbeholdere	x	x	x	200 000
30	Vurdere å inkludere levering av avfall til gjenvinningsstasjonene i renovasjonsgebyret for innbyggerne			x	100 000
31	Sørge for at gebyrgrunnlaget er riktig i forhold til de renovasjonstjenestene innbyggerne har tilgang på, og innenfor selvkostprinsippet.			x	0
32	Avvikle ordningen med økonomisk støtte til kompostering av matavfall			x	0
	Merkostnad for å tilby innbyggerne mer brukervennlige tjenester (kr pr. innbygger pr. år)				Ca. 390 kr

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 4/2019

AVSLUTNING PROSJEKT 555 – CONTAINER OG OPPSAMLINGSUTSTYR

Direktørens forslag til

VEDTAK:
Saken tas til orientering

SAKSORIENTERING:

Bevilgningen ble foretatt over investeringsbudsjettet for 2017 og 2018. Prosjektet har en total ramme på kr. 2 000 000,-. Dette er i realiteten en kontinuerlig prosess med anskaffelse av utstyr etter ønske og behov fra kommunene, innbyggere og utbyggere. Bakgrunnen for at dette deles opp i periodevis prosjekter (nå 555 som avløses av 556 i 2019-2020) er at vi skal sikre at avskrivninger starter og investeringen lånefinansieres. For perioden 2017 til 2018 gjøres en avslutning i tråd med vedtatt budsjett.

Etterspørselen etter slike enheter er nå stor, og det er for perioden 2019-2020 tatt høyde for vesentlig større beløp (7,1 millioner).

Dette er en ønsket utvikling, da nedgravde løsninger gir bedre og mer estetiske løsninger for kundene, og en mer rasjonell renovasjonsløsning å drift for MOVAR.

Investeringen anbefales slutført med en total kostnad på totalt kr. 2 000 000,- i tråd med vedtatt budsjett.

Rygge, 11. januar 2019

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Freddy Tangen
Sektorsjef renovasjon

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 5/2019

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 217 – ETABLERING AV ENERGIOPPFØLGINGSSYSTEM VED VANSJØ VANNVERK

Direktørens forslag til

V E D T A K : **Saken tas til orientering**

SAKSORIENTERING:

Vansjø Vannverk er den største energiforbrukeren i MOVAR når det gjelder elektrisk kraft. MOVAR har deltatt i Norsk Vann sitt energinettverk-prosjekt, som har vist at bransjen har stort potensiale for energibesparelser.

Energimålinger er nå etablert og lagt inn i driftskontrollsystemet, slik at forbruket kan måles og overvåkes over tid. Det er blant annet etablert energimålinger på alle de store energikrevende pumpene som frakter vannet fra Vansjø gjennom anlegget og opp til høydebassenget. I tillegg er det også etablert energimåling på en del andre pumper, ventilasjonsanlegg og varmegifter i anlegget.

Med dette energiovervåkingssystemet på plass er det nå mulig å analysere energidataene, prioritere tiltak, samt dokumentere faktisk effekt av tiltakene som gjennomføres.

Som en del av dette prosjektet er det også gjennomført en studie hvor det er sett på mulighetene for installasjon av solcelleanlegg ved Vansjø Vannverk. Det er Norconsult som har stått for vurderingene i mulighetsstudien. Administrasjonen vil senere presentere resultatet av dette arbeidet for styret.

Påløpte prosjektkostnader er på kr 664 750,-, men det gjenstår imidlertid noen datatekniske tilpasninger omkring innsamling og presentasjon av energidataene i Gurusoft (datainnsamlingsverktøy) og Citect (driftskontrollsystemet). Det foreslås derfor å avsette kr 100 000,- til ferdigstillelse av dette arbeidet.

Det skjer mye god og positiv utvikling på utstysfronten innen energiovervåking. Dette har bidratt til at kostnadene ble en del lavere enn opprinnelig estimert.

Prosjektet foreslås avsluttet med en kostnad på kroner 764 750,- eks. mva. Dette er kr 85 250,- lavere enn de vedtatte budsjett i økonomiplanen for 2017 - 2020.

Rygge, 24. januar 2019

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Kaj-Werner Grimen
Sektorsjef Vann og Avløp

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 6/2019

**REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 405 –
BYGGING AV GARASJEANLEGG FOR ANLEGGSBILER - FUGLEVIK RA**

Direktørens forslag til

V E D T A K :
Saken tas til orientering

SAKSORIENTERING:

Ved Fuglevik RA har det vært behov for å bygge et garasjeanlegg for anleggstilene til avløpsavdelingen. Bakgrunnen for dette er at man ikke lenger ønsker å parkere kjøretøy inne i renseanlegget. Etter omorganisering av avløpsområdet høsten 2017 er også bilene (2 stk) som hørte til Kambo og Hestevold nå stasjonert på Fuglevik.

Garasjeanlegget har en størrelse på 12,5 meter x 9 meter, som utgjør 112,5 m². Med dette har vi fått et garasjeanlegg med plass til fire biloppstillingsplasser og plass til to varehengere. Det er også avsatt noe ekstra lagringsplass i garasjeanlegget som vil komme godt med etter hvert som arbeidene med nye Fuglevik RA tar til.

Ved siden av garasjeanlegget er det også etablert 10 ekstra biloppstillingsplasser, da dagens parkeringsareal vil bli berørt av utbygningen av Fuglevik RA.

I prosjektet har HR Prosjekt AS levert arkitekttjenester og vært ansvarlig søker for tiltaket mot Rygge kommune. Byggmester Gunnar T. Høvik ble valgt som utførende hovedentreprenør.

Prosjektet avsluttes med en kostnad på kr 800 000,- eks. mva. i tråd med budsjettet. Overskytende kostnader som følge av flytting av biloppstillingsplasser, og tilrettelegging for utvidelsen av anlegget, vil bli belastet prosjekt 420.

Rygge, 24. januar 2019

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Kaj-Werner Grimen
Sektorsjef Vann og Avløp